

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Tereza Janíková

**Mediální obraz kauzy „Vítkovských žhářů“
v televizním zpravodajství ČT1**

Bakalářská práce

Praha 2012

Autor práce: **Tereza Janíková**

Vedoucí práce: **PhDr. Martin Lokšík**

Rok obhajoby: **2012**

Bibliografický záznam

JANÍKOVÁ, Tereza. *Mediální obraz kauzy „Vítkovských žhářů“ v televizním zpravodajství ČTI*. Praha, 2012. 58 s. Diplomová práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Martin Lokšík.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá mediálním obrazem kauzy „Vítkovských žhářů“ v hlavní zpravodajské relaci České televize Události v časovém rozmezí od 19. dubna 2009 do 13. srpna 2009, tedy v období od žhářského útoku po zadržení podezřelých. Teoretická část se věnuje dvěma oblastem. První z nich se týká mediálního obraz Romů se zaměřením na problematiku stereotypizace etnických menšin v médiích, zejména romské menšiny v českých médiích a ve vybraných zahraničních mediálních kauzách. Druhá oblast se zaměřuje na popis metod využívaných pro mediální analýzu, a to konkrétně na popis analýzy objektivity a jejího porušování a obrazové analýzy. Praktická část práce si klade za cíl analyzovat příspěvky odvysílané v dané zpravodajské relaci v daném časovém období z hlediska kvantity a kvality. Zabývá se počtem příspěvků týkajících se tématu vítkovské kauzy v jednotlivých dnech a jejich žánrovou typologií a dále se zaměřuje na analýzu informační kvality obsahů sdělení, prezentaci kauzy a jednotlivých aktérů a vizuálního pokrytí kauzy. Důraz je kladen na to, zdali a jak jsou uplatňovány prvky stereotypizace romské menšiny. Metoda rozboru daného materiálu vychází zejména z metody analýzy objektivity a jejího porušování a obrazové analýzy.

Abstract

This bachelor thesis deals with the media image of the ‘Vítkov Arsonists’ case in Czech Television main news programme Události between 19 April 2009 and 13 August 2009, which is the period beginning with the arson attack and ending with the detention of the

suspects. The theoretical part is divided into two parts. The first one deals with the media image of the Roma people with a general focus on the problematics of stereotypization of ethnic minorities, in particular the Roma minority in Czech media. The second one is focused on the description of methods used for media analysis, in particular analysis of objectivity and its violations and visual analysis. The practical part of the thesis is focused on the analysis of the news items broadcasted by the given news programme in the determined time period in terms of quality and quantity. This part takes into account the number of news items related to the Vítkov case and their genre typology. It also analyses the informational quality of the content of the news items, the visual coverage of the case, as well as the presentation of the case and of the individuals involved in the case. The issue of stereotypization of the Roma minority is treated with a special emphasis. The analysis of the material is based mainly on the method of analysis of objectivity and its violations and the visual analysis.

Klíčová slova

Romové, stereotypizace, Vítkov, žhářský útok, televizní zpravodajství, Česká televize, Události, mediální analýza

Keywords

Roma, stereotypization, Vítkov, arson attack, television news, Czech Television, Události, media analysis

Rozsah práce: 85 322 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 17. 5. 2012

Tereza Janíková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala především vedoucímu své bakalářské práce PhDr. Martinu Lokšíkovi za cenné rady a podnětné připomínky k této práci. Také děkuji své rodině a přátelům za podporu v průběhu zpracování práce.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky UK FSV
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:

Tereza Janíková

Razítko podatelny:

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:

2009/2010

E-mail diplomantky/diplomanta:

j.terka@volny.cz

Studijní obor/typ studia:

Žurnalistika/bakalářské, prezenční

Předpokládaný název práce v češtině:

Mediální obraz kauzy „Vítkovských žhářů“ v televizním zpravodajství ČT1

Předpokládaný název práce v angličtině:

Media image of the „Vítkov Arsonists“ case in ČT1 TV news

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok – vzor: ZS 2012):

(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí, tedy teze schválené v LS 2010/2011 umožňují obhajovat práci nejdříve v LS 2011/2012)

LS 2012

Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků):

Tato práce analyzuje zpracování kauzy „Vítkovských žhářů“ v televizním zpravodajství ČT1 v období od 19. dubna do 13. srpna 2009. Kauza se týká žhářského útoku na romskou rodinu v noci z 18. na 19. dubna 2009 ve Vítkově a následného vyšetřování činu, stejně tak jako referování o situaci v postižené rodině. Sledované období končí zadržením podezřelých.

Předpokládaný cíl práce je analyzovat zpravodajský materiál z kvantitativního a kvalitativního hlediska. Práce se zaměří na to, kolik prostoru se kauze ve zpravodajství ČT1 věnuje, jak dlouhé zprávy jsou a kolik prostoru se dává obětem a viníkům. Dále se bude zabývat obsahem zpráv, především tím, jak je kauza prezentována, jakým způsobem se zprávy věnují jednotlivým stranám, kdo se k tématu vyjadřuje a jakým způsobem apod. Zaměří se i na doprovodnou vizuální stránku zpráv. Závěrečným bodem bude interpretace vyznění událostí a jednotlivých aktérů.

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

Úvod

Teoretický základ

Mediální obraz Romů

- popis mediálního obrazu romské menšiny, kapitola se zabývá především stereotypizací Romů v médiích

Metody mediální analýzy

- charakteristika metod používaných při mediální analýze

Stat'

Uvedení do kauzy „Vítkovských žhářů“

- stručný popis dané události

Mediální analýza

Kvantitativní hledisko

- kapitola se zabývá počtem zpráv k tématu ve zpravodajství ČT1 v daném období a jejich délkou včetně informací, kolik prostoru se dává viníkům a kolik obětem

Kvalitativní hledisko

- kapitola se zaměřuje na obsah zpráv, soustředí se na to, jak je kauza prezentována, jakým způsobem se zprávy věnují jednotlivým stranám, na co kladou důraz při referování o obětech a vinících, jaké téma se opakuje, kdo se k tématu vyjadřuje a jakým způsobem apod., a dotýká se i doprovodné vizuální stránky zpráv

Interpretace celkového vyznění

- kapitola se zabývá interpretací vyznění událostí a jednotlivých aktérů a také tím, zdali došlo v průběhu k nějakým změnám ve způsobu referování o kauze

Závěr

Prameny

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období, za které bude analyzován):

ČT1, 19. dubna 2009 – 13. srpna 2009

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Mediální analýza – kvantitativní a kvalitativní analýza

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

PICKERING, Michael: Stereotyping: The Politics of Representation. New York : Palgrave Macmillan, 2001.

Kniha rozebírá koncept stereotypizace, jeho kořeny a jeho využití v sociálních vědách. Zabývá se takovými tématy, jako je nacionalismus, rasismus, imperialismus, gender, sociální řád a podobně.

POSPÍŠIL, Filip; ŠIMÁČEK, Martin; VOCHOCO VÁ, Lenka (eds.): Očernění. Etnické stereotypy v médiích. Praha : Člověk v tísni, 2003.

Příručka se zabývá problematikou informování o etnických menšinách. Především popisuje různé stereotypy o etnických menšinách vyskytující se v médiích a vysvětluje, jak vznikají, jaké problémy ve společnosti způsobují, jak se jich lze vyvarovat a jak přistupovat k vytváření mediálního obsahu zodpovědně.

KONČELÍK, Jakub; REIFOVÁ, Irena: Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha : Karolinum, 2005.

Tématem knihy je politická komunikace a obsahová analýza textů v masových médiích. Skládá ze dvou částí. První část obsahuje texty tří zahraničních sociologů zabývajících se vztahem médií a veřejné sféry, způsoby kvantitativního rozboru masových sdělení a vyhodnocování zpravodajství. Druhá část předkládá výsledky konkrétního projektu.

TRAMPOTA, Tomáš; VOJTĚCHOVSKÁ, Martina: Metody výzkumu médií. Praha : Portál, 2010.

Kniha se zabývá metodami používanými při výzkumu médií, a to jak v rámci výzkumu komerčního, tak akademického. Metodické postupy demonstruje a rozebírá pomocí praktických příkladů z médií.

MCQUAIL, Denis: Úvod do teorie masové komunikace. Praha : Portál, 2009.

Kniha přináší základní informace o teorii a fungování masových médií. Zabývá se teorií médií, různými pojmy a modely, masovou komunikací a kulturou, mediálními strukturami a institucemi, účinky médií na jedince a společnost apod.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Mediální obraz Romů v MF Dnes po roce 1990

Markéta Londinová

Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, 2007, bakalářská práce

Mediální obraz Romů v regionálním zpravodajství ČT Ostrava

Zuzana Klusová

Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2008, bakalářská práce

Obraz Romů v romském čtrnáctideníku Romano Hangos

Adéla Badáňová

Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2008, bakalářská práce

Mediální obraz Romů v Ústí nad Labem

Marie Koubová

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta sociálně ekonomická, 2010, bakalářská práce

Mediální obraz Romů versus Roma Rising

Jaroslava Divíšková

Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, 2006, diplomová práce

Po stopách janovských událostí. Analýza vývoje mediální reprezentace „kauzy Janov“

Jakub Lukačičin

Univerzita Palackého, Filozofická fakulta, 2010, diplomová práce

Proměny mediální reprezentace Romů v českém tisku

Adéla Badáňová

Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2010, diplomová práce

Obraz Romů v televizním zpravodajství - příklad mediální konstrukce reality

Renáta Sedláková

Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2007, disertační práce

Datum / Podpis studenta/ky

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na UK FSV vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

.....
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY UK FSV. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU KOPIÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE DOPORUČENÉ PEDAGOGEM/PEDAGOŽKOU BUDE VEDENÍ IKSŽ POUZE BRÁT NA VĚDOMÍ, TEZE PODÁVANÉ STUDENTEM SAMOSTATNĚ BUDE PROJEDNÁVAT.

Obsah

ÚVOD.....	2
1. TEORETICKÁ ČÁST	4
1.1 MEDIÁLNÍ OBRAZ ROMŮ.....	4
1.1.1 Základní charakteristika stereotypů	4
1.1.2 Princip fungování stereotypů	5
1.1.3 Stereotypizace etnických menšin v médiích.....	6
1.1.4 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v českých médiích	9
1.1.5 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v médiích ve vybraných zemích	13
1.2 METODY VÝZKUMU MEDIÁLNÍCH OBSAHŮ	15
1.2.1 Analýza objektivit a jejího porušování	15
1.2.2 Obrazová analýza.....	17
2. PRAKTICKÁ ČÁST – MEDIÁLNÍ ANALÝZA.....	18
2.1 KVANTITATIVNÍ VÝČET PŘÍSPĚVKŮ A JEJICH ŽÁNROVÁ TYPOLOGIE	18
2.1.1 Duben 2009.....	18
2.1.2 Květen 2009	20
2.1.3 Červen 2009.....	22
2.1.4 Červenec 2009.....	22
2.1.5 Srpen 2009	23
2.1.6 Celkový výčet.....	24
2.2 ROZBOR PŘÍSPĚVKŮ Z HLEDISKA OBJEKTIVITY, KVALITY SDĚLENÍ A ZPŮSOBU PREZENTACE	24
2.2.1 Uvedení do kauzy „Vítkovských žhářů“	25
2.2.2 19. dubna	25
2.2.3 20. dubna	27
2.2.4 21. dubna	29
2.2.5 22. dubna	31
2.2.6 23. dubna	32
2.2.7 24. dubna	34
2.2.8 25. dubna	35
2.2.9 26. dubna	35
2.2.10 28. dubna	36
2.2.11 29. dubna	36
2.2.12 2. května	37
2.2.13 3. května	37
2.2.14 11. května	38
2.2.15 21. května	39
2.2.16 29. května	40
2.2.17 9. června	40
2.2.18 13. června.....	41
2.2.19 7. srpna	42
2.2.20 13. srpna	42
2.2.21 Interpretace vyznění kauzy a shrnutí výsledků rozboru.....	43
ZÁVĚR.....	45
SUMMARY	48
POUŽITÁ LITERATURA.....	49
INTERNETOVÉ ZDROJE.....	51
POUŽITÝ MATERIÁL.....	51

Úvod

Takzvaná romská problematika je momentálně v České republice hojně diskutovaná. Hovoří se mimo jiné i o tom, že média výrazně napomáhají konstruovat stereotypizující obraz romské menšiny, který pak recipienti mediálních obsahů do jisté míry přejímají. Tématem této práce je proto analýza mediálního obrazu jedné z nejvýznamnějších kauz týkajících se romské menšiny v nedávné době, a to kauzy „Vítkovských žhářů“, rasově motivovaného žhářského útoku na rodinný dům ve Vítkově v roce 2009, přičemž pozornost je kladena zejména na otázku stereotypizace romské menšiny.

Práce si klade za cíl zanalyzovat mediální obraz kauzy „Vítkovských žhářů“ v hlavní zpravodajské relaci České televize, a to v období od 19. dubna 2009 do 13. srpna 2009, tedy od samotného žhářského útoku po zadržení podezřelých. Cílem je analyzovat daný materiál jak z hlediska kvantitativního výčtu příspěvků a jejich žánrové typologie v jednotlivých dnech, tak z hlediska kvality informací a formy jejich prezentace, včetně analýzy prezentace kauzy a jednotlivých aktérů a obrazového pokrytí kauzy. Základní hypotéza zní, že Romové jsou v daných příspěvcích stereotypizováni.

Práce se dělí na teoretickou a praktickou část. Teoretická část je strukturována do dvou hlavních kapitol. První se zabývá mediálním obrazem Romů, přičemž se soustředí na stereotypizaci Romů v českých médiích a stereotypizaci etnických menšin v médiích obecně, ale dotýká se i mediální prezentace Romů ve vybraných zahraničních mediálních kauzách. Druhá kapitola teoretické části shrnuje metody používané k výzkumu médií, ze kterých ve své práci vycházím, konkrétně analýzu objektivitu a jejího porušování a obrazovou analýzu. Tyto dvě kapitoly jsou založeny na českých i zahraničních knižních publikacích a odborných studiích či příručkách.

Praktická část je také rozdělena do dvou základních kapitol. Cílem první z nich je podat kvantitativní výčet včetně žánrové typologie příspěvků týkajících se kauzy „Vítkovských žhářů“ v daném časovém rozmezí. Cílem druhé části je, jak už bylo zmíněno výše, rozebrat dané příspěvky z hlediska informační kvality obsahu sdělení a formy prezentace informací, včetně prezentace samotné kauzy a jednotlivých aktérů.

Tato část se zabývá také analýzou obrazového pokrytí kauzy, a to z hlediska jeho relevance a neutrální prezentace událostí a jednotlivých aktérů. Největší důraz je kladen na zjištění, zdali jsou Romové v daném zpravodajství stereotypizováni a popřípadě jakým způsobem. Na závěr budou zhodnoceny výsledky analýzy a rozebrána interpretace kauzy, problematické oblasti ve způsobu informování či změny v průběhu referování o kauze.

Použitá metoda rozboru vychází především z metody analýzy objektivity a jejího porušování a obrazové analýzy (a to z kvalitativního hlediska), jež jsou obě popsány v teoretické části práce. Materiál je analyzován po jednotlivých dnech.

Práce se snaží držet struktury navržené v předložených tezích, přesto se od ní v některých případech mírně odchyluje. Zaprvé byly změněny názvy některých kapitol z důvodu jejich nahrazení relevantnějšími výrazy. Kapitoly Uvedení do kauzy „Vítkovských žhářů“ a Interpretace vyznění kauzy a shrnutí výsledků rozboru byly zpracovány v rámci kapitoly 2.2, protože toto zařazení lépe odpovídá obsahu daných kapitol. Práce se dále příliš nezabývá analyzováním rozdílů v informování o obětech a vinících. Důvodem je, že v průběhu vyšetřování nebyly zveřejňovány žádné relevantní informace o možných pachatelích útoku, referování o pachatelích se tak omezilo pouze na informace, že viníci stále nebyli dopadeni.

Místo docenta Filipa Lába je vedoucím této práce PhDr. Martin Lokšík. Ke změně došlo z toho důvodu, že zaměření doktora Lokšíka více odpovídá tématu práce.

1. Teoretická část

Teoretická část práce se zabývá dvěma oblastmi. Zprvé se zaměřuje na mediální obraz Romů, a to zejména na stereotypizaci romské menšiny v českých médiích a ve vybraných zahraničních kauzách, zadruhé se zabývá metodami využívanými pro účely mediální analýzy, ze kterých vychází praktická část této práce.

1.1 Mediální obraz Romů

Tato kapitola se zabývá základní charakteristikou a principem fungování stereotypů, stereotypizací etnických skupin v médiích, mediálním obrazem a stereotypizací Romů v českých médiích a obrazem Romů ve vybraných zahraničních mediálních kauzách.

1.1.1 Základní charakteristika stereotypů

Podle Gordona W. Allporta (2004, s. 215) zní definice stereotypu takto: „Ať už pozitivní či negativní, stereotyp je příliš silné přesvědčení spojené s nějakou kategorií. Jeho funkce spočívá v tom, že má ospravedlnit (racionálně vysvětlit) naše chování a postoj vůči této kategorii.“

Ačkoliv se podle Michaela Pickeringa (2001) tyto dva pojmy, kategorie a stereotyp, mohou v některých případech překrývat, jejich význam není stejný a nejsou synonymními výrazy. Kategorie je velice často neutrální pojem, který se zakládá na faktech a nehodnotí (Allport, 2004, s. 216). Kategorizace slouží k utřídění množství informací, se kterými se běžně setkáváme, k odhadnutí situace, k rychlejší identifikaci příbuzného prvku (Allport, 2004, s. 51-52). Pokud je kategorie zatížena nějakým zobecňujícím, šablonovitým prvkem, zjevuje se stereotyp, Allport (2004, s. 216) k tomu přímo říká: „Stereotyp není totéž co kategorie; je to spíš fixní idea, která kategorii provází.“

Podle Pickeringa (2001) slouží kategorie často jako způsob porozumění světu a jeho třídění. Pokud je však takto využíváme, jejich význam by neměl být nadsazován a nemělo by na ně být nahlíženo přímo jako na jednotky určité myšlenky (Pickering, 2001, s. 3). O stereotypch se tento autor vyjadřuje tímto způsobem: „Zatímco stereotypy jsou chápány jako prvky širších kulturních postupů a procesů, jež s sebou nesou zcela konkrétní ideologické náhledy a hodnoty, nemusí nutně odpovídat tomu, jak máme na základě vnímání a poznávání organizováno společenské prostředí, ve kterém žijeme.“ (2001, s. 3)

Zásadní rozdíl mezi stereotypy a kategoriemi však tkví v tom, že kategorie nejsou neměnné, mohou být používány flexibilně a mohou se měnit (Pickering, 2001, s. 3). Stereotypy ale žádné flexibilní uvažování nepřipouští: „Jejich cílem je dané struktury zachovávat, případně je reorganizovat vzhledem k vnímané hrozbě.“ (Pickering, 2001, s. 3)

1.1.2 Princip fungování stereotypů

Funkce stereotypu má dle Allporta (2004, s. 216) dvojí charakter: „Stereotyp funguje jako nástroj, který má poskytnout ospravedlnění našemu kategorickému přijímání (nebo odmítání) nějaké skupiny, jednak jako nástroj na třídění či výběr, aby se nám vnímání a uvažování příliš nekomplikovalo.“

Stereotypy mají podle Pickeringa (2001) tendenci vykreslovat například určitou sociální skupinu nebo kategorii jako homogenní, právě proto jsou považovány za nepřesné. Fungují tak, že vyčlení konkrétní znak chování nebo povahy (či sklon k jistému chování), vydělí jej z kontextu a přisuzují pak každému jednotlivci z dané skupiny. Všem jednotlivcům, kteří sdílí určitý stejný rys (například blondáté vlasy nebo tmavou pleť), je udělena zjednodušená charakteristika, kterou daný stereotyp jasně definuje (Pickering, 2001, s. 4).

Stereotypy tedy představují jakési šablony vnímání světa, na základě kterých k daným skupinám přistupujeme. Tyto šablony jsou v lidech často silně zakořeněny, ale

většinou nepochází z přímé zkušenosti, nýbrž jsou přebírány od ostatních a dále zachovávány (Václavík, 2003, s. 25).

Důvod, proč se stereotypy mezi lidmi tak rychle šíří a nekriticky, automaticky přijímají, spočívá v tom, že přináší pocit bezpečnosti a nadřazenosti (Pickering, 2001, s. 4). „Nepřesné reprezentace, jež s sebou tento proces šíření ve společnosti nese, vytváří zdání preciznosti, řádu, pocitu, že věci jsou tak, jak mají být. To je výhodné pro existující mocenské struktury, protože jim to propůjčuje dojem jistoty, pravidelnosti a kontinuity.“ (Pickering, 2001, s. 4)

Stereotypy podle Davida Václavíka (2003) paradoxně umožňují například zařadit si cizince právě do vlastního řádu, díky funkci stereotypu se z „neznámého“ stane „známý“, tedy dostane nějakou škatulku, stigmatizaci, z níž se usuzuje jeho domnělé chování. K uplatňování stereotypů dochází nejvíce, týkají-li se vzdálených věcí, a to nejen geograficky, ale také kulturně nebo sociálně. „V jistém smyslu nám stereotypy a na nich založené předsudky usnadňují orientaci ve světě.“ (Václavík, 2003, s. 25)

1.1.3 Stereotypizace etnických menšin v médiích

„Dnes je v zemích Evropy a Severní Ameriky vztah mezi médii a etnickými minoritami charakterizován kontinuitou, konfliktem a změnou.“ (Cottle, 2000, s. 1). Simon Cottle (2000) tvrdí, že ačkoliv se mainstreamová média běžně hlásí k hodnotám multietnické a multikulturní společnosti, příliš často se v jimi produkováném obsahu setkáváme s příklady xenofobního a rasistického způsobu informování a zobrazování. I když se mediální postupy rychle mění a vyvíjí, jejich praxi v daném ohledu lze stále definovat jistým druhem setrvačnosti. Právě protichůdné tendence charakterizují fungování dnešních mainstreamových médií nejlépe – na jednu stranu se hlásí k myšlenkám multikulturalismu, na druhou ale pořád reprezentují silnou majoritní kulturu stojící v silné opozici proti menšinám (Cottle, 2000, s. 3-4).

Důvodů, proč stále (a v takové míře) k této praxi dochází, je více. Jedním z nich je dle Cottleho (2000) etnická skladba a výcvik novinářů „Etnická skladba novinářů,

jejich nábor, profesionální výcvik, interakce s ostatními kolegy na pracovišti a problematika kýženého kariérního postupu jsou zde jasně relevantní.“ (Cottle, 2000, s. 18) Výsledný produkt novinářské práce totiž ovlivňuje i běžná situace, kdy většina redaktorů pochází ze stejné etnické skupiny, dosáhla vzdělání ve stejných či podobných institucích nebo sdílí stejné politické názory a hodnoty (Cottle, 2000, s. 19).

Dalším faktorem je konkurence a tržní tlak. Za účelem co největšího zisku (někdy také za účelem samotného přežití na trhu), soutěží média o přízeň co největšího počtu čtenářů, který jde ruku v ruce se zájmem inzerentů (Cottle, 2000, s. 19). Protože tím pádem cílí na co nejširší skupinu konzumentů mediálního obsahu, soustředí se především na zájmy majoritní skupiny, zatímco zájmy a názory minorit jsou upozadřovány. Snaha o maximální zisk často také vede k senzacechtivosti a populistickým formulacím a může také vést až k osnování „rasové“ kontroverze, která přitahuje čtenáře (Cottle, 2000, s. 20).

Mezi relevantní důvody patří také byrokratická organizace produkce zpravodajství a nové technologie. Kvůli přísným uzávěrkám a nejistotě, co přinese dění následujícího dne, se novináři spoléhají na klíčové institucionální zdroje, jakými jsou policie nebo vládní zdroje. Příliš málo času je věnováno vyhledávání jiných, alternativních zdrojů. Stanovisko vládnoucí síly je pak privilegováno (Cottle, 2000, s. 20).

Podobný efekt způsobil také nástup nových technologií. „Novináři jsou pod čím dál větším tlakem, aby pracovali flexibilně jakožto všestranně kvalifikovaní pracovníci produkující zprávy pro multimediální kanály.“ (Cottle, 2000, s. 21) V takovém případě už redaktorům nezbyvá dostatek času na získávání relevantních informací přímo v etnických komunitách.

V souhrnu témat tradičně spjatých s etnickými menšinami se vyskytuje například konflikt apod. Takováto témata se sice nemusí vztahovat pouze k etnickým skupinám, média o nich píšou ve velké míře obecně, ale v souhrnu všech zpráv publikovaných o etnických menšinách výrazně převažují (Cottle, 2000, s. 21).

Totéž tvrdí i Teun A. van Dijk (1991, s. 21): „Stále je jeho (pozn. tisku) dominantní definice etnických záležitostí konzistentně negativní a stereotypní: menšiny nebo imigranti jsou viděni jako problém nebo hrozba a jsou zobrazováni především v souvislosti se zločinem, násilím, konfliktem, nepřijatelnými kulturními rozdíly nebo jinými formami deviací.“

Podle Cottleho (2000) mají v neposlední řadě velký vliv na výběr a konstrukci zpráv o etnických minoritách také charakteristické zpravodajské žánry a formy, dokola reprodukováné kvůli žánrovým zvyklostem. Dalšími faktory jsou bulvarizace a povrchnost zpravodajství. „Můžeme pozorovat, jak proces „bulvarizace“ nebo, řečeno hanlivěji, „žumpy“ způsobený rozkazy trhu a profesionálního nazírání na publikum dnes mění televizní harmonogramy, programové formáty a novinové výzvy.“ (Cottle, 2000, s. 22)

Podobně se ke stereotypizaci etnických menšin v masmédiích vyjadřuje Jaroslav Veis (2003). Média pokrývají nejraději a nejčastěji témata, která se jednoduše zpracovávají, jednoduše chápou a především jednoduše prodávají. Více než skutečné příčiny a souvislosti události je pro novináře důležitější nějaký konflikt, který situace nabízí, a to i tehdy, pokud tento konflikt vůbec není důležitým motivem nebo výsledkem události, či dokonce pokud vůbec neexistuje a je tedy mediální realitou pouze uměle vytvořen. Dobře pochopitelný, a tudíž dobře prodejný konflikt je tedy pro média stěžejní (Veis, 2003, s. 11).

„Pro média není důležitá podstata (substance) konfliktu, jeho hodnověrnost nebo dopad na společnost, nýbrž jeho vnější projev a to, jak snadno je sdělný a pochopitelný, zpracovatelsky i uživatelsky nenáročný a levný.“ (Veis, 2003, s. 11). Média se zároveň příliš nezabývají hlubší analýzou společenských, politických nebo ekonomických příčin etnických konfliktů (van Dijk, 1991, s. 21).

Podle Allporta (2004) jsou masmédiá jedním z důvodů, proč stereotypy vůbec existují. Masmédia stereotypy neustále přiživují a vnucují svým recipientům, díky tomu pak stereotypy získávají širokou společenskou podporu. Uvedení rasy bývá občas novináři ospravedlňováno tím, že pomáhá recipientovi udělat si lepší přehled o situaci. Uveřejňování rasy pachatele ve spojitosti s kriminálními činy však čtenáře výrazně a

dlouhodobě ovlivňuje, zejména pokud médium zároveň nepublikuje dostatečné množství zpráv, jež informují o dané skupině v pozitivním smyslu (například nezveřejňuje informace o jejich úspěších) (Allport, 2004, s. 26).

1.1.4 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v českých médiích

Diskriminace vůči romské menšině je v české společnosti přítomna v poměrně vysoké míře. Romové jsou v povědomí mnoha lidí jednolitou skupinou s charakteristickými poznávacími znaky a vlastnostmi, kterými údajně disponuje každý příslušník této minority, a jejichž jediným poznávacím znakem je barva pleti (Šimáček, 2003, s. 5).

Jak už bylo řečeno, vnímání etnických skupin se tvoří na základě jak zkušeností, tak informací, které k lidem přichází odjinud, a toto vnímání je značně ovlivněno stereotypy (Václavík, 2003, s. 25). Velký podíl viny na tvoření a šíření těchto stereotypů tak mají právě média - Romové jsou v českých médiích velice často stereotypizováni (Šimáček, 2003, s. 5). Tento fakt se děje z řady důvodů a má řadu podob.

Klára Kalibová ve sborníku *Násilí z nenávisti, rasismus a média* (2011, s. 5) k přístupu novinářů uvádí: „Novináři a novinářky předkládají veřejnosti obrazy skutečnosti tak, jak ji vnímají, jaké vstupní informace mají k dispozici, kolik času na zpracování zprávy mají a jakou očekávají sledovanost.“

Podle Martina Kontry (2003) dnes už sice novináři chápou, že nelze na Romy nahlížet s předsudky, kterými trpí velká část veřejnosti, na druhou stranu ale nejsou většinou schopni získat dostatek informací k solidní a pečlivé prezentaci stavu této menšiny v médiích, která by napomáhala k lepšímu pochopení problematiky a následně lepšímu soužití s majoritou (Kontra, 2003, s. 22).

Kvůli neustálému zrychlování zpravodajství a jeho takzvané „klipovitosti“, nedostatečným kompetencím autorů příspěvků či snahy držet se plánu tiskové agentury není téma zpracováváno v celé své šíři, chybí kontext, analýza příčin a souvislostí, a

velice často nedojde k přenesení skutečné podstaty problému, která je pro média často vedlejší. Pozornost médií je často věnována irelevantním jevům, naopak ty relevantní jsou zanedbávány (Veis, 2003, s. 11-12).

Nedostatečné kompetence autorů přibližuje Jaroslav Veis (2003, s. 12) takto: „Svůj podíl má i rozdílná schopnost samotných autorů a editorů vůbec pochopit podstatu popisovaných problémů, daná jejich různou životní zkušeností i profesionální přípravou. (...) Je to žurnalistická pohodlnost, jejímž celkovým důsledkem je převažující stereotypní pohled na prakticky veškerá témata, včetně témat romských, u nichž je stereotyp téměř stoprocentní.“

Velice často dochází také k nedostatečnému ověřování informací a častá je i neznalost pozadí kauzy, stejně tak jako romského prostředí, způsobu života a názorů příslušníků minority (Kleková, 2003, s. 17). Skutečnost, že redaktoři se často spoléhají na stále stejné zdroje, byla probírána v předchozí v předchozí kapitole¹.

Kontra (2003) na téma lhostejnosti k hlubšímu poznání romské problematiky zmiňuje, že se mezi svými kolegy sice ve většině případů neseťkal s otevřeně odmítavým postojem k příslušníkům romské menšiny, ale také zaznamenal většinou výrazný nezájem o danou problematiku a absenci jakéhokoli rozlišování mezi Romy. „Výsledkem je víceméně intuitivní vnímání zmíněných otázek, jež úzce souvisí s osobním naladěním jednotlivých novinářů a jejich nadřazených.“ (Kontra, 2003, s. 20) Přesto se podle Kontry situace stále zlepšuje, například co se týče výslovného uvádění etnicity pachatelů kriminálních činů.

Také Silvie Kleková (2003, s. 18-19) se domnívá, že zkratkovitý záporný pohled už dnes není moc častý, problémy ale vidí jinde: „Záporné a zjednodušené vidění se projevuje spíš ve vyjadřovacích stereotypech než přímou kritikou. Jde o použití výrazů „romští spoluobčané“, „snědý pachatel“, „muž tmavší pleti“, „perzekuce Romů“, „gadžo“ aj. (...) Větším problémem je dnes spíš „uchopení“ tématu, tedy jak předkládat informace, jak řadit jednotlivá fakta a vyjádření, jaké výrazy používat, aby nešlo ani o rasovou diskriminaci, ani o jednobarevný pozitivní pohled, který budí nedůvěru.“

¹ Viz oddíl 1.1.3 Stereotypizace etnických menšin v médiích

Další ukázkou stereotypizace je, že s Romy se lze v médiích pořád nejčastěji setkat v souvislosti informování o kriminálních činech. Tehdy, je-li pachatelem Rom, ale i tehdy, je-li Rom obětí trestného činu (Karhanová, Homoláč, 2003, s. 6). Pokud je vždy při informování o pachateli trestného činu zmíněna jeho etnicita, do povědomí recipienta se zafixuje představa, že většina příslušníků dané minority páchá trestné činy. Totéž uvádí i Pavel Turek (2003, s. 16). Upozorňuje, že místo toho, aby autor při informování o trestném činu použil neutrální výraz mladík nebo násilník, velice často automaticky uvádí na prvním místě etnicitu pachatele. Tímto způsobem, kdy se akcentuje právě etnický původ pachatele, se trestný čin dává do souvislosti s etnicitou pachatele (a ničím jiným).

Pokud je ale naopak věnována příliš velká publicita romským obětem, je to mnoha příjemci mediálních obsahů chápáno jako protežování Romů. Mnoho příslušníků majoritní společnosti pak dokonce považuje charakter médií za spíše „proromský“. Novináři podle mnoha příslušníků majority údajně schválně vylepšují obraz menšiny, mnozí dokonce hovoří o jakémsi spiknutí lidskoprávních aktivistů a intelektuálů, kteří nesprávně pojmenovávají problémy, jež soužití minority a majority přináší (Karhanová, Homoláč, 2003, s. 6).

V předchozí kapitole bylo také zmíněno, že média zajímají vypjaté a konfliktní situace a témata, která jsou jasně srozumitelná a především dobře prodejná (Veis, 2003, s. 11).² I tato tendence přispívá k stereotypizaci Romů.

Dalším výrazným problémem, který nastává při referování o romské menšině a přispívá ke zkreslenému náhledu na ni, je koncept takzvaného „my“ a „oni“ (Turek, 2003, s. 16). Dané neplatí pouze o praxi českých novinářů při informování o romských otázkách, totéž zmiňuje obecně i například Teun A. van Dijk (1991). Příslušníci menšin jsou příslušníky majority často vnímáni jako „ti druzí“ (van Dijk, 1991), což velkou měrou vytváří a napomáhá rozšiřovat právě explicitní označování rasy u příslušníků jiných etnických skupin v médiích. Například titulek, ve kterém je zmíněn Rom a dívka,

² Viz oddíl 1.1.3 Stereotypizace etnických menšin v médiích

evokuje, že proběhl trestný čin spáchaný na dívce (tedy na člověku) někým, kdo je vlastně něco jiného než člověk, kdo má svou vlastní kategorii (Turek, 2003, s. 16).

K nevhodné prezentaci Romů v médiích se řadí dle Kontry (2003) i takzvané „romantizování“ příslušníků etnických menšin. „Opačným pólem je potom novináři šířený obraz, v jehož rámci jsou Romové romantičtí, autentičtí a disponují hudebním nadáním, které je majoritě cizí. Mnoho českých Romů se ale se svou minulostí nebo jejím pozitivním tradičním obrazem naopak vyrovnává nejednoznačně.“ (Kontra, 2003, s. 21)

Média navíc vytváří také stereotyp takzvaného slušného Roma, jež je dnes charakteristickou součástí českého mediálního diskurzu. „Požadavky kladené na slušného Roma zahrnují nejen trestní bezúhonnost, ale musí jít o jedince víceméně asimilovaného, který pracuje nebo si práci alespoň hledá, nepije, posílá děti do školy a způsobem života nijak neobtěžuje své okolí.“ (Karhanová, Homoláč, 2003, s. 7)

Mediálnímu obrazu Romů se věnovalo v průběhu let několik studií. Z Analýzy mediální prezentace romské problematiky vypracované Sdružením Dženo (2003), jež analyzovala tematickou strukturu příspěvků s romskou tematikou v celoplošných a regionálních denících mezi lety 1996 a 2002, vyplývá, že nejčastějším tématem v příspěvcích pojednávajících o romské problematice je kriminalita a dále (v rámci kategorie ostatní aspekty života) postavení Romů ve společnosti, migrace Romů, bydlení, školství, sociální situace, zaměstnanost a sociální dávky.

Závěry potvrzující jistou míru stereotypizace Romů vyplývají také ze sborníku *Obraz Romův středoevropských masmédiích po roce 1989* vydaném v roce 2003 Jiřím Homoláčem, Kamilou Karhanovou a Jiřím Nekvapilem. Zmiňuje se zde především irelevantní uvádění etnicity ve spojitosti s kriminálními činy a kategorizování příslušníků romské menšiny do obecné, jednolitě skupiny „Romové“ (Homoláč, 2003, s. 77). Například v analýze textů o násilnostech v Klatovech se uvádí: „Na jedné straně se tisk většinou vyhýbal tomu, aby útok označil (i) za rasově motivovaný, a věnoval velkou pozornost jiným motivům, na druhé straně ale téměř neustále pracoval s obecnou, dále nečleněnou kategorií Romové.“ (Homoláč, 2003, s. 78). Na druhou stranu se zde ale uvádí, že ne všechna média mají tendenci k romské tematice přistupovat

tímto způsobem. Kamila Karhanová (2003, s. 123) obecně vyzdvihuje například týdeník Respekt.

Renáta Sedláková ve své disertační práci *Obraz Romů v televizním zpravodajství* dospěla k závěrům podobným výše popisovaným tvrzením. Podle Sedlákové (2007) dochází k nadužívání uvádění etnicity, dělení na „my“ a „oni“, spojování Romů s tématy jako je kriminalita nebo sociální problémy, využívání vizuálního materiálu, který je irelevantní vzhledem k dané kauze a zároveň stereotypizující, nebo dramatizace obsahu příspěvků (Sedláková, 2007, s. 172-173).

Média tedy napomáhají konstruovat poměrně jednostranný obraz romské menšiny a značnou měrou se podílí na rozšiřování stereotypizace této menšiny. Velice často jsou Romové asociováni s tématy kriminality, konfliktu nebo sociálních problémů, aniž by to navíc bylo vyvažováno jinými tématy. Etnicita je uváděna příliš často a v irelevantních případech. Romové jsou také často prezentováni jako „ta druhá“ skupina lidí, je zdůrazňován kontrast „my“ a „oni“. Důvodem této prezentace je především nezájem novinářů o danou problematiku, nedostatek zdrojů, příslušných kompetencí nebo časových možností umožňujících proniknout do hloubky problematiky. K dané problematice se navíc přistupuje necitlivě a zjednodušujícím způsobem.

1.1.5 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v médiích ve vybraných zemích

V této části jsou prezentovány ukázky mediálního obrazu Romů ve vybraných zemích. Obrazu romské menšiny na Slovensku a Maďarsku se věnovala například opět studie *Obraz Romů v středoevropských masmédiích po roce 1989*. Evžen Gál (2003) ve své analýze maďarského mediálního diskurzu potvrzuje, že média sama o sobě konstruují obraz reality, který pak recipienti nekriticky přijímají, což se nejvíce projevuje v rámci událostí a skutečností, které jsou recipientům geograficky, časově, ale i myšlenkově vzdálené.

V analyzovaných textech jsou Romové nejčastěji spojováni s atributy kriminality, nezaměstnanosti, nízkého vzdělání a podobně. Explicitním protiromským

stanoviskům se však novináři snaží vyhýbat, pouze tento zjednodušený přístup ale ke zlepšení mediálního obrazu romské menšiny nestačí (Gál, 2003, s. 183). Autor k tomu dodává: „Tím, že při popisu událostí užívají etnické kategorie někdy i tam, kde to není relevantní, paradoxně napomáhají reprodukci etnických stereotypů a přispívají ke zvýšení etnického napětí.“ (2003, s. 183)

Stereotypizaci Romů v médiích se mimo jiné v hojně míře věnuje také evropské centrum pro práva Romů European Roma Rights Centre. Gábor Bernáth a Vera Messing (1999) ve své analýze mediálního obrazu stereotypizace romské menšiny v maďarských médiích taktéž uvádí, že nejčastějšími tématy příspěvků o Romech jsou konflikt a kriminalita (ale také kultura). Mezi další častá témata patří chudoba a sociální vyloučení Romů.

Charakteristickým prvkem informování o Romech je zevšeobecňování a nahlížení na romskou menšinu jako na homogenní skupinu. Zástupci menšiny dostávají také málo prostoru pro vyjádření svých názorů a stanovisek v mainstreamových médiích. Jak už bylo řečeno, Romové jsou asociováni s pojmy jako kriminalita nebo sociální znevýhodnění, nikdy ale například s nějakou ekonomickou aktivitou (Bernáth, Messing, 1999).

Na Slovensku je situace podobná. Slavoj Ondrejovič (2003) shodně tvrdí, že obraz Romů na Slovensku je vytvářen či minimálně spoluvytvářen médii. Zároveň se domnívá, že na Slovensku není romským tématům věnován dostatečný prostor (to ale platí o všech menšinách na Slovensku obecně). Příspěvky s romskou tematikou jsou navíc poměrně izolované a problematika není souvisle pokrývaná a uváděna do kontextu (Ondrejovič, 2003, s. 149).

Mírně odlišné atributy jsou připisovány Romům na Ukrajině. „Romové jsou v ukrajinských denících obvykle zobrazováni jako drogoví dealeri, profesionální hypnotizéři okrádající slušné občany o jejich skromné úspory, kapsáři a rodiče, kteří se specializují na vychovávání profesionálních žebráků.“ (Fenyvesi, 1999)

Všichni autoři se shodují, že média významně ovlivňují obraz romské minority. Způsob prezentace romské menšiny v médiích je zejména na Slovensku a v Maďarsku

velice podobný způsobu její prezentace v českých médiích. Romové jsou většinou asociováni s takovými negativními atributy, jako je sociální znevýhodnění, kriminalita apod., uplatňuje se také princip zevšeobecňování a romským tématům není věnován dostatečný prostor.

1.2 Metody výzkumu mediálních obsahů

V této kapitole jsou stručně rozebrány metody mediální analýzy, ze kterých budu ve své práci vycházet. A to konkrétně analýza objektivit a jejího porušování a obrazová analýza.

1.2.1 Analýza objektivit a jejího porušování

Analýza objektivit a jejího porušování si klade za cíl zkoumat, zdali je daný mediální materiál objektivní a nestranný, nebo ne, byť je to z důvodu nejednoznačného charakteru objektivit jakožto prakticky nedosažitelného ideálu značně obtížné (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 127-128).

Konceptů, jak si poradit s analyzováním objektivit je více. Podle Tomáše Trampoty a Martiny Vojtěchovské (2010, s. 130-131) je často využívanou metodou koncept Westerståhla a jeho kolegů, použitý v rámci výzkumu švédského veřejnoprávního vysílání v osmdesátých letech. Westerståhlův koncept rozlišuje kognitivní a hodnotící složku objektivit, rozděluje tedy objektivitu na fakticitu (příhodnost), která se zabývá pravdivostí výpovědi a relevancí informací, a nestrannost, pomocí které se analyzuje vyváženost a neutrální prezentace. „Zjednodušeně řečeno první složka se týká kvality informací daného sdělení a toho, co je obsaženo a co nikoli, zatímco druhá složka se zabývá formou jejich prezentace.“ (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 131)

Co se týče výzkumu fakticity, posuzuje se, zdali se v daném případě jedná o fakta, komentář (či názor), nebo kombinaci obou. „Míra faktičnosti nám také prozradí, do jaké míry se zpravodajství zakládá na informacích.“ (Trampota, Vojtěchovská, 2010,

s. 131). Ukazatelem míry fakticity je také přesnost informací, kterou lze zjišťovat například porovnáním s jinými zdroji. S přesností informací souvisí právě kritérium relevance – tedy, zda médium přináší všechny nezbytné informace (nebo aktéry, fakta a úhly pohledu) k dané události, či naopak zda se neobjevují informace nepodstatné (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 131).

Lutz Hagen (2004) rozlišuje dva druhy relevance – vnější (externí) a vnitřní. „Externí (vnější) relevanci rozumíme, nakolik téma určité zprávy působí na společnost nebo politický systém. Externí relevance slouží především jako kritérium, podle něhož lze hodnotit výběr zprávy.“ (Hagen, 2004, s. 53) Interní se zabývá důležitostí jednotlivých faktů v souvislostech daného příspěvku.

Hagen při popisu výzkumu kvality mediálních obsahů nezmiňuje žádné konkrétní typy kvalitativní analýzy, ale uvádí nejprve použití kvantitativní obsahové analýzy a následně výzkum kritérií informační kvality (relevance, přesnost, transparentnost, věcnost, vyváženost, různorodost, aktuálnost a srozumitelnost) (Hagen, 2004, s. 53).

Vyváženost zprávy lze podle Trampoty a Vojtěchovské (2010) zkoumat srovnáním prostoru, který je věnován jednotlivým úhlům pohledu, přičemž se následně analyzuje, zdali byla nějaká strana probíraného tématu vykreslena příznivě, nebo nepříznivě. „Pro vyváženost je důležitá jednak otázka výběru (kdo a co se ve zprávě objevuje a v jakém pořadí), za druhé pak propojením subjektů s určitými přímými či nepřímými pozitivními či negativními asociacemi.“ (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 133) Také absence určitých zdrojů může značit nevyváženost a preferenci pouze jednoho úhlu pohledu. Hodnotící složku textu lze také posuzovat prostřednictvím sémantické roviny textu, tedy zkoumat hodnocené objekty, hodnocená slova a konektory - jazykové prvky, které první dva uvedené elementy spojují.

Analýza neutrální prezentace se řídí podobnými postupy jako vyváženost. „Zde musíme posoudit, bez ohledu na to, komu by to mohlo prospět, zda je informování nezaujaté a odměřené, zda neznevýhodňuje popisované objekty užitím senzacechtivosti, zda neznevýhodňuje jeden ze subjektů negativně působícími atypickými záběry...“ (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 133-134).

1.2.2 Obrazová analýza

Obrazová analýza slouží dle Trampoty a Vojtěchovské (2010) ke zkoumání vizuálních prvků mediálních sdělení, často doplňuje sémiotickou analýzu a také často kombinuje postup kvantitativní a kvalitativní analýzy.

Při pořizování obrazových záběrů vzniká mnoho příležitostí k ovlivnění záznamu skutečnosti a k vytvoření vlastního obrazu o události. Jde například o pozici kamery a místo, odkud se natáčí, zobrazení pouze určité části skutečnosti, výběr pouze určitých záběrů, které budou ve výsledném příspěvku použity, apod. Obrazy mohou velmi silně pracovat s emocemi příjemců, a jejich prostřednictvím je tak ovlivňovat (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 156).

Vizuální analýza se zabývá zejména obsahem obrazů, a to především tím, jaké informace jsou obrazy transferovány, kdo a co je zobrazováno a jakým způsobem. Analyzuje také specifické znaky obrazové komunikace (jako je například úhel pohledu, umístění, velikost vyobrazení nebo barevnost) a to, jaký je význam daného použití těchto znaků (Trampota, Vojtěchovská, 2010, s. 155).

Obrazová analýza se často používá právě při analýze zobrazování menšin, jak tvrdí Trampota a Vojtěchovská (2010, s. 157): „Zájem obrazové analýzy se nejčastěji orientuje např. na sledování způsobu zobrazování určitých skupin sociálních obyvatel, zejména menšin (v jakém prostředí jsou zástupci menšin nejčastěji vyobrazeni, v jaké roli, v jakém postavení) s ohledem na stereotypy (opakované obrazové ztvárnění ovlivňující obsah sdělení), naraci (příběh, který je prostřednictvím vizuálních sdělení nabízen) a obrazový rámec (jak se vizuální sdělení podílejí na konstruování celkového obrazu příslušné události).“

2. Praktická část – Mediální analýza

2.1 Kvantitativní výčet příspěvků a jejich žánrová typologie

V této části práce je daný zpravodajský materiál rozebírán z hlediska kvantity. Konkrétně se zabývá kvantitativním výčtem příspěvků týkajících se kauzy „Vítkovských žhářů“ a jejich žánrovým zastoupením v hlavní zpravodajské relaci České televize Události. Časové rozmezí je ohraničeno daty 19. dubna 2009 a 13. srpna 2009 včetně, jedná se tedy o období od žhářského útoku po zadržení viníků.

Každý měsíc je analyzován samostatně, rozbor se zaměřuje na počet příspěvků v jednotlivých dnech a žánrový typ těchto příspěvků. Zkoumána bude také délka jednotlivých příspěvků a zmíněno bude i umístění příspěvků v relaci.

2.1.1 Duben 2009

První příspěvky s tématem kauzy „Vítkovských žhářů“ byly odvysílány dne 19. dubna 2009, kdy se v Událostech objevila jedna kombinovaná zpráva³ a jeden živý vstup⁴ a kdy byl Vítkov hlavním tématem relace. Zpráva je dvě minuty a čtyřicet sekund dlouhá, živý vstup trvá jednu minutu a dvacet osm sekund. Příspěvky jsou zařazeny na samém začátku relace. Vítkovem se zabývá hned první headline.

Dne 20. dubna byly v Událostech k danému tématu publikovány tři příspěvky, a to jedna kombinovaná zpráva a dva živé vstupy. Délka prvního živého vstupu je jedna minuta a padesát tři sekund, délka zprávy dvě minuty a třicet pět sekund a délka druhého živého vstupu, který na zprávu navazuje, je dvě minuty. První živý vstup je

³ Kombinovaná zpráva je nejčastějším druhem televizní zprávy, charakterizuje ji kompoziční struktura obrácené pyramidy a výrazná faktografičnost. Stojí na komentáři a synchronních výpovědích, zatímco obraz slouží spíše k ilustračním účelům (Lokšík, 2005, s. 84).

⁴ Živý vstup je forma televizního zpravodajského rozhovoru, kdy redaktor vstupuje do vysílání přímo z místa konání dané události a vede o ní rozhovor s kompetentní osobou nebo s moderátorem relace (Lokšík, 2005, s. 85-86).

opět zařazen na začátek relace, zbylé dva příspěvky začínají zhruba v polovině osmé minuty. Kauze se opět věnuje první headline.

Dne 21. dubna se Události vítkovské kauze věnovaly ve dvou příspěvcích. Jednalo se znovu o živý vstup a bezprostředně po něm následující kombinovanou zprávu, kterou uvádí redaktorka přímo ve svém závěrečném stand-upu. Živý vstup, umístěný na úvod relace, trvá dvě minuty a dvacet šest vteřin, zpráva potom jednu minutu a padesát dva vteřin. Kauza je zmiňována v prvním headlinu.

O den později, 22. dubna se ve zpravodajství objevila pouze jedna kombinovaná zpráva, jejíž délka je přesně dvě minuty. Je zařazena v polovině deváté minuty. Vztahuje se k ní druhý headline.

Stejné množství příspěvků, tedy jeden, nabídl 23., 24. i 25. duben. Kombinovaná zpráva z 23. dubna má délku dvě minuty a čtyřicet čtyři sekund a je umístěna v úvodu relace. Upozorňuje na ni první headline. Kombinovaná zpráva z 24. dubna trvá dvě minuty a čtrnáct sekund a je umístěna jako druhý příspěvek v relaci. Související headline je také zařazen na druhé místo. Konečně kombinovaná zpráva z 25. dubna je dlouhá jednu minutu a třicet pět vteřin, lze ji nalézt v polovině páté minuty vysílání a vztahuje se k ní druhý headline.

26. dubna byla v Událostech odvysílána jedna kombinovaná zpráva vztahující se k případu „Vítkovských žhářů“. Její stopáž činí dvě minuty a dvacet dva sekund. Zpráva byla odvysílána na začátku šesté minuty vysílání a k jejímu sledování zve druhý headline.

Dne 27. dubna se žhářský útok ve Vítkově ve zpravodajství neobjevuje. 28. dubna nabídly Události jednu obrazovou zprávu⁵ k danému tématu. Zpráva trvá dvacet sekund a je zařazena v polovině dvacáté druhé minuty.

⁵ Obrazová zpráva je stručné, obrazové sdělení události bez autentického zvuku. Doplnuje ji komentář s nutnou výpovědní hodnotou, její stopáž nečiní více jak třicet sekund a bývá spolu s dvěma či třemi zprávami stejného druhu řazena do domácích nebo zahraničních bloků (Lokšík, 2005, s. 84).

29. dubna byla v Událostech odvysílána jedna kombinovaná zpráva o vítkovské kauze. Zpráva, objevující se po dvacáté minutě, trvá jednu minutu a třicet dva sekund. Dne 30. dubna žádný příspěvek k danému tématu odvysílán nebyl.

Události tedy případu žhářského útoku ve Vítkově zasvětily v období od 19. do 30. dubna 2009 devět kombinovaných zpráv, jednu obrazovou zprávu a čtyři živé vstupy, celkově tedy čtrnáct příspěvků.

Tabulka č. 1 - Počet příspěvků a jejich žánrová typologie v dubnu 2009

druh zprávy/den	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	28.	29.	celkem
kombinovaná zpráva	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9
obrazová zpráva	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
živý vstup	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	4
celkem	2	3	2	1	1	1	1	1	1	1	14

2.1.2 Květen 2009

V květnu 2009 pokrývání vítkovské kauzy v hlavní zpravodajské relaci České televize pokračuje. Dne 1. května se v Událostech žádný příspěvek týkající se žhářského útoku ve Vítkově neobjevil. Už 2. května ale došlo k odvysílání kombinované zprávy se stopáží jedné minuty a čtyřiceti devíti vteřin. Začíná ve čtrnácté minutě relace a odkazuje na ni headline, který je čtvrtý a zároveň poslední v pořadí.

3. května je publikována kombinovaná zpráva o protestech proti extremismu, ve které jsou zmíněny i události týkající se žhářského útoku, a dále jeden živý vstup. Zpráva trvá dvě minuty a padesát čtyři sekund, vztahuje se k ní poslední z headlinů a je uvedena v polovině jedenácté minuty. Živý vstup následující po zprávě trvá jednu minutu a dvacet sedm sekund.

Dne 4. května nepokrývá události žhářského útoku ve Vítkově žádný příspěvek, stejně jako 5., 6., 7., 8., 9. a 10. května. 11. května byla v Událostech odvysílána jedna kombinovaná zpráva, a to se stopáží jedné minuty a čtyřiceti osmi sekund. Zařazena byla na začátek dvacáté minuty. Naopak ve dnech 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. a 20. května nebyl odvysílán žádný příspěvek k tématu „Vítkovských žhářů“.

Dne 21. května věnovala relace tématu jednu kombinovanou zprávu. Její stopáž činí dvě minuty a jedenáct sekund a nachází se na konci páté minuty. Upozorňuje na ni druhý headline. Ve dnech 22., 23., 24., 25. a 26. se žádný příspěvek k dané kauze v relaci neobjevil. 27. května byla k dispozici opět jedna kombinovaná zpráva související mimo jiné s vítkovskou kauzou. Trvá dvě minuty a sedm vteřin a byla odvysílána jakožto úvodní příspěvek. Vztahuje se k ní první headline.

Dne 28. května se v rámci Události neodvysílal žádný příspěvek týkající se žhářského útoku ve Vítkově. Stejná situace byla i ve dnech 30. a 31. května. Naopak 29. května se relace kauzou zabývala, a to prostřednictvím jedné obrazové zprávy se stopáží devatenáct sekund. Zpráva je uvedena na začátku dvanácté minuty.

Během května 2009 se hlavní zpravodajská relace České televize věnovala kauze „Vítkovských žhářů“ v pěti kombinovaných zprávách, jedné obrazové zprávě a jednom živém vstupu. Dohromady bylo tedy v tomto měsíci k dispozici sedm příspěvků o dané kauze.

Tabulka č. 2 - Počet příspěvků a jejich žánrová typologie v květnu 2009

druh zprávy/den	2.	3.	11.	21.	27.	29.	celkem
kombinovaná zpráva	1	1	1	1	1	0	5
obrazová zpráva	0	0	0	0	0	1	1
živý vstup	0	1	0	0	0	0	1

celkem	1	2	1	1	1	1	7
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

2.1.3 Červen 2009

V červnu lze v rámci Událostí nalézt příspěvky, které se týkají kauzy „Vítkovských žhářů“, pouze ve dvou dnech, a to konkrétně 9. června a 13. června 2009. Dne 9. června byla v Událostech odvysílána jedna obrazová zpráva o daném případě. Délka zprávy činí sedmnáct vteřin a zpráva se objevuje na začátku devatenácté minuty. 13. června televize publikovala jednu kombinovanou zprávu dlouhou jednu minutu a čtyřicet vteřin. Tato zpráva je zařazena v polovině sedmnácté minuty vysílání.

Celkově se v dané zpravodajské relaci v červnu 2009 objevily dva příspěvky související s vítkovskou kauzou. Šlo o jednu kombinovanou zprávu a jednu obrazovou zprávu. Nebyl odvysílán žádný živý vstup.

Tabulka č. 3 - Počet příspěvků a jejich žánrová typologie v červnu 2009

druh zprávy/den	9.	13.	celkem
kombinovaná zpráva	0	1	1
obrazová zpráva	1	0	1
živý vstup	0	0	0
celkem	1	1	2

2.1.4 Červenec 2009

V sedmém měsíci roku 2009 nebyl součástí hlavní zpravodajské relace České televize žádný příspěvek věnující se kauze „Vítkovských žhářů“.

Tabulka č. 4 - Počet příspěvků a jejich žánrová typologie v červenci 2009

druh zprávy/den		celkem
kombinovaná zpráva	0	0
obrazová zpráva	0	0
živý vstup	0	0
celkem	0	0

2.1.5 Srpen 2009

V srpnu byly v rámci sledovaného období odvíšilány příspěvky týkající se vítkovské kauzy opět pouze ve dvou dnech. Jednalo se o 7. a 13. srpna 2009.

Dne 7. srpna nabídly Události jeden živý vstup, a to s délkou dvě minuty a devatenáct sekund. Tento živý vstup je druhým příspěvkem v pořadí v dané relaci. Odkazuje na něj druhý headline.

13. srpna se vítkovská kauza objevila hned v úvodu relace. Věnoval se jí jeden živý vstup a s ním spojená kombinovaná zpráva. Stopáž živého vstupu je jedna minuta a třicet vteřin, stopáž zprávy jedna minuta a dvacet šest vteřin. Kauze se věnuje také první headline.

V období od 1. do 13. srpna 2009 byly v rámci Událostí publikovány tři příspěvky související s kauzou „Vítkovských žhářů“, a to jedna kombinovaná zpráva a dva živé vstupy.

Tabulka č. 5 - Počet příspěvků a jejich žánrová typologie v srpnu 2009

druh zprávy/den	7.	13.	celkem
kombinovaná zpráva	0	1	1
obrazová zpráva	0	0	0
živý vstup	1	1	2
celkem	1	2	3

2.1.6 Celkový výčet

V časovém rozmezí od 19. dubna 2009 do 13. srpna 2009 bylo v rámci hlavní zpravodajské relace České televize Události odvysíláno dvacet šest příspěvků souvisejících s kauzou „Vítkovských žhářů“, z toho šestnáct kombinovaných zpráv, tři obrazové zprávy a sedm živých vstupů.

Nejvíce příspěvku bylo odvysíláno v dubnu, a to čtrnáct. V květnu se Události kauze věnovaly v sedmi příspěvcích, v červnu ve dvou, v červenci v žádném a v srpnu ve třech.

Tabulka č. 6 - Celkový počet příspěvků a jejich žánrová typologie

druh zprávy/den	duben	květen	červen	červenec	srpen	celkem
kombinovaná zpráva	9	5	1	0	1	16
obrazová zpráva	1	1	1	0	0	3
živý vstup	4	1	0	0	2	7
celkem	14	7	2	0	3	26

2.2 Rozbor příspěvků z hlediska objektivity, kvality sdělení a způsobu prezentace

V této části je nejprve stručně popsán obsah příspěvků a synchronních výpovědí. Daný materiál je následně analyzován z hlediska informační kvality obsahu sdělení. Zaměřuje se na rozbor kvality informací a formu jejich prezentace, především na míru fakticity informací, tedy jejich pravdivost a relevanci, vyváženost a neutrální prezentaci.

Zabývá se prezentací kauzy a jednotlivých aktérů, všímá si, na co je kladen důraz. Analyzuje také obrazové pokrytí kauzy, a to opět z hlediska jeho relevance a neutrální prezentace událostí a jednotlivých aktérů. Rozbor vychází zejména z metody analýzy objektivity a jejího porušování a obrazové analýzy. Důraz je kladen na to, zdali a popřípadě jak jsou Romové stereotypizováni a jak je prezentována romská menšina obecně. Posledním bodem je celková interpretace kauzy a shrnutí závěrů vyvozených z rozboru. Rozbor je prováděn po jednotlivých dnech.

2.2.1 Uvedení do kauzy „Vítkovských žhářů“

V noci na 19. dubna 2009 došlo ke žhářskému útoku na rodinný dům ve Vítkově. Tři členové rodiny spící v té době v domě byli zraněni. Dvouletá Natálie utrpěla popáleniny na osmdesáti procentech těla. Rodinný dům vyhořel (iDnes.cz, 2011). Podezřelí z rasově motivovaného útoku byli zadrženi dne 12. srpna 2009 (MVČR, 2009).

2.2.2 19. dubna

Žhářský útok na romskou rodinu je hlavním tématem Událostí dne 19. dubna 2009. Zpravodajství z 19. dubna 2009 začíná kombinovanou zprávou o útoku a pokračuje živým vstupem. Moderátor ve studiu shrnuje základní informace o vypálení rodinného domu ve Vítkově a zranění jeho obyvatel. Už zde jsou zmiňovány nalezené úlomky lahve, pomocí které byl dům nejspíše zapálen, hovoří se už tedy o možném žhářském útoku. Zpráva informuje, kolik lidí v objektu spalo, oznamuje, že dům celý vyhořel a především se zabývá stavem popálené dívky a dalších zraněných příslušníků postižené rodiny.

Dále jsou zde uvedeny dva názory obyvatel Vítkova na danou rodinu. Podle dotazovaných nebyly s rodinou žádné problémy. Ve zprávě se nachází také první zmínka o možném útočnickovi a rasovém motivu. „Pokud se rasový motiv potvrdí, bude případný útočník souzen za obecné ohrožení a ublížení na zdraví.“ (ČT, 19. 4. 2009)

Po zprávě následuje živý vstup. Moderátor uvádí, že útok odsoudili různí politici. V živém vstupu vystoupil Michael Kocáb, který nabídl rodině finanční pomoc

ze svých zdrojů. Kocáb po otázce moderátora osvětluje své důvody k tomuto činu. Hovoří se také o tom, že Česká republika se nezabývá situací minorit.

Protože jde o první zprávu referující o dané události, bylo nutné získat co nejvíce informací od relevantních vypovídajících. Konkrétní informace o požáru, jeho pravděpodobném vzniku a motivu poskytuje velitel hasičské stanice ve Vítkově František Koch a tisková mluvčí Policie ČR Moravskoslezského kraje Soňa Štětínská, o stavu a počtu zraněných vypovídá tiskový mluvčí Fakultní nemocnice Ostrava – Poruba Tomáš Oborný a tiskový mluvčí záchranné služby MS kraje Lukáš Humpl. Příbuzná rodiny uvádí, kolik lidí v domě bydlelo. Názor na rodinu poskytují dva obyvatelé Vítkova a situaci Romů v obci komentuje starosta Pavel Smolka.

Vůbec první zpráva o dané kauze přináší faktické a relevantní informace. Shrnuje, co se stalo, přináší základní fakta i hlubší vhled do situace. Řazení jednotlivých částí se odvíjí logicky a odpovídá očekávání recipientů. Za informování o požáru byla zařazena informace o stavu zraněných a mírně emotivní názor sousedů na rodinu, což může sloužit k vyvolávání většího soucitu.

V rámci zprávy se také místo neutrálních výrazů „dívka“ nebo „matka“ uplatňují kladně citově zabarvené výrazy „holčička“ nebo „maminka“.

Zpráva nabízí vyjádření několika kompetentních osob. Daný výběr osob a informací, které poskytly, je adekvátní a vyvážený, a to jak z hlediska rozsahu, tak z hlediska obsahu. Nachází se tu jak dostatek nezbytných faktických informací od relevantních vypovídajících osob, tak názory obyvatel Vítkova na postiženou rodinu.

Rodinu přibližují konkrétně dva obyvatelé Vítkova – jeden muž a jedna žena. Jde o genderově vyvážený výběr. Oba vyjadřují vesměs pozitivní názor: „Tak slušní lidé, nevím, proč jim to někdo udělal.“ (ČT, 19. 4. 2009) Žena má mírně emotivní projev. Starosta Vítkova uvádí, že si místní Romové pouze snad stěžovali na neobsloužení v restauraci, ale jinak nezaznamenal žádné extremistické útoky. Tyto vesměs pozitivní názory nemohou být považovány za příklad nevyváženosti, jedná se pravděpodobně o skutečný obraz toho, jak bylo na rodinu v místě bydliště nahlíženo. Také odvysílání mírně emotivní reakce ženy není v dané situaci nevhodné.

Na zprostředkování názoru obyvatel Vítkova na postiženou rodinu je ale kladen příliš velký důraz. Okamžitá zmínka o absenci problémů s rodinou ukazuje na stigmatizující postup novinářské práce. Jakmile se jedná o příslušníky romského etnika, novináři považují za nutnost automaticky uvést, zdali s nimi nejsou nějaké problémy. Na příslušníky romské menšiny je kladen požadavek naprosté bezúhonnosti.⁶ Ve snaze vykreslit obraz postižené rodiny tedy došlo k mírnému uplatnění stereotypizace, byť obraz rodiny vyznívá pozitivně a je zpracován vyváženě, jak je uvedeno v předchozím odstavci.

V rámci živého vstupu odpovídá Michael Kocáb na otázku, zdali Česká republika vhodně řeší problémy minorit. Je nutné zmínit, že tomuto tématu se zpravodajství Událostí obecně příliš nevěnuje. Nenabízí žádná další vyjádření politiků, pracovníků neziskových organizací a podobně.

Obrazový materiál odpovídá mluvenému sdělení. Převažují záběry shořelého domu. Záběry nejsou nijak hodnotící nebo zkreslující. Žádná osoba není zobrazena příznakově. Část živého vstupu, ve které se mluví o tom, zdali Česká republika adekvátně řeší situace menšin, je pokryta obrazovým materiálem zobrazujícím policistu pomáhajícího romské ženě s kočárkem, což je mírně zavádějící.

2.2.3 20. dubna

V druhém dni pokrývání vítkovské kauzy opět zaujímá případ přední místo v relaci. Jsou mu věnovány dva živé vstup (respektive jeden rozdělený) a kombinovaná zpráva. První živý vstup ze dne 20. dubna 2009 se zabývá stavem popálené dívky Natálie. Redaktorka vede rozhovor s jejím ošetřujícím lékařem Bořkem Trávníčkem. Trávníček uvádí, že stav dívky je kritický a prognóza nejistá. V druhém živém vstupu redaktorka vede rozhovor s náměstkem ředitele severomoravské policie Tomášem Tuhým o stavu vyšetřování.

⁶ Viz takzvaný stereotyp „slušného Roma“ v oddíle 1.1.4 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v českých médiích

Kombinovaná zpráva z 20. dubna 2009 se týká především plánu vlády boje proti extremismu a reakce romských aktivistů na vzrůstající extremismus a vládní návrhy. Zatímco vláda navrhuje prodloužit termín posouzení nahlášených demonstrací, někteří romští aktivisté prosazují vlastní ochranné hlídky. Zpráva se zabývá také stavem postižené rodiny nebo sbírkou, kterou lidé uspořádali na pomoc rodině.

Ve zprávě dostává prostor k synchronnímu vyjádření Anna Siváková, matka popálené holčičky, která byla sama také po útoku hospitalizována, babička Vlasta Malá, starosta Pavel Smolka, dědeček Miroslav Sivák, odborník na extremismus František Valeš z Českého helsinského výboru, Cyril Koky, člen rady vlády pro romské záležitosti a Zdeněk Zbořil, politolog a odborník na extremismus.

Matka popálené dívky mluví o přímých okolnostech útoku. Jde o první vyjádření matky a zároveň první vyjádření jakéhokoliv člena postižené rodiny. Následně se k útoku vyjadřuje i babička Vlasta Malá. V další části zprávy se objevuje synchronní výpověď starosty Vítkova Pavla Smolky na téma připravovaného místa v azylové ubytovně pro rodinu. K tématu nového ubytování rodiny se vyjadřuje i dědeček Miroslav Sivák.

Zpráva opět přináší velké množství faktických a relevantních informací, které se dotýkají více témat souvisejících s kauzou. Kromě informování o aktuálním stavu popálené Natálie se zaměřuje především na prezentaci dvou řešení vzrůstajícího extremismu, a to jak vládního návrhu, tak návrhu některých romských organizací, a vytváří tak kontrast mezi těmito dvěma protipóly.

Zpráva dále vykazuje velkou snahu o přesnost a vyváženost, přináší výpovědi odborníků, stanoviska obou proti sobě postavených stran (vlády a romských aktivistů) i první reakce rodinných příslušníků na útok. Za výborný příklad logického řazení jednotlivých synchronů může být považováno vyjádření starosty Vítkova o možnostech azylového ubytování a následné vyjádření dědečka Natálie, pana Siváka, který tvrdí, že rodina by měla dostat od města nový dům.

Problém ale nastává v rámci informování o romských hlídkách. Vzhledem k tomu, že se v případě navrhovaných romských hlídek jedná pouze o iniciativu

určitých romských představitelů, neměla by být tato iniciativa prezentována jako všeobecně plánovaný postup Romů. Právě časté užívání spojení „romští aktivisté“ a „Romové“ je příkladem zevšeobecňování romské problematiky, což vede právě ke stereotypizaci.⁷ Opět dochází k použití zdvořiliny „Natálka“.

Obrazový materiál je víceméně relevantní mluvenému sdělení. Opakují se záběry vyhořelého domu. Osoby poskytující synchronní výpověď nejsou zobrazeny příznakově, s výjimkou Siváka, který není natáčen v neutrálním prostředí, ale v neuklizené kuchyni.

Při informování o apelaci Výzvy DOST, která varuje Romy, aby se vyhnuli střetům s extremisty, jsou použity záběry násilných rvaček radikálů s policejními jednotkami. Tyto záběry nepřímou evokují, že by mohlo dojít k násilným střetům mezi Romy a extremisty, zatímco reálné zkušenosti nic takového nepotvrzují.

2.2.4 21. dubna

Dne 21. dubna 2009 uvozuje Události živý vstup. Redaktorka nejprve informuje o trvajícím kritickém stavu popálené dívky bez jasné prognózy do budoucna. Poté potvrzuje, že otec Natálie byl převezen do vězení, ale uvádí, že převoz nesouvisí se žhářským útokem. Poslední otázka moderátora se týká pomoci postižené rodině. K tématu veřejné sbírky, kterou zatím odsouhlasila mimořádná rada, se vyjadřuje starosta Vítkova Pavel Smolka.

Následující kombinovaná zpráva referuje o solidaritě lidí a poskytnuté pomoci rodině a ukazuje i strach příslušníků rodiny z dalších útoků. Zabývá se také policejním vyšetřováním žhářského útoku, především otázkou eventuální spojitosti s útoky v minulosti. V další části této zprávy jsou rekapitulovány nedávné rasové útoky na jiných místech v okolí, například v Moravském Berouně. Také se zde zmiňuje, že Kanada vyzvala Českou republiku k zásáhnutí proti takzvaným „zprostředkovatelům“ emigrace.

⁷ Jedná se o jeden z důkazů nazírání na Romy jako na homogenní skupinu, viz oddíl 1.1.4 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v českých médiích

Prostor k synchronnímu vyjádření na kameru dostaly babička Natálie Vlasta Malá, příbuzná rodiny Zdeňka Malá, mluvčí severomoravské policie Soňa Štětínská, dvě obyvatelky Moravského Berouna (anonymně) a tiskové mluvčí PČR Olomouc Jitky Dolejšové. Vlasta Malá vyjádřila poděkování za poskytnutou pomoc, Zdeňka Malá vyslovila strach z dalšího útoku.

Kladení důrazu na převoz otce do vězení (a vůbec zveřejnění této informace) považují za porušení relevance. Tato informace nesouvisí s vývojem kauzy a není pro recipienty nezbytná. Zařazení zavádějícího tématu, které je atraktivní, ale ne relevantní, je indikátorem mírné bulvarizace a v tomto případě přispívá k negativnímu vnímání otce ze strany recipientů zpravodajství.⁸

Ve zprávě se také zmiňuje, že Kanada vyzvala Českou republiku k zakročení proti takzvaným „zprostředkovatelům“ emigrace. Zde se jedná o tvrzení konotující údajný fakt, že Kanadě se romská emigrace nelíbí, není ale ani uvedeno do kontextu, ani více rozvinuto.

Naopak pozitivním faktem je, že zpravodajství uvádí do srovnání s Vítkovem jiný rasový útok, který se odehrál v Moravském Berouně. Ve zprávě jsou také k dispozici kvalitní faktické informace od kompetentních osob, jakými jsou mluvčí severomoravské policie Soňa Štětínská a tisková mluvčí PČR Olomouc Jitka Dolejšová. Také došlo k zařazení výpovědí, které přibližují situaci v postižené rodině s důrazem na pozitivní efekt sbírky pro rodinu – jde tedy o jakousi zpětnou vazbu pro přispěvatele sbírky.

Obrazový materiál je relevantní mluvenému textu. Žádná osoba není vyobrazena stigmatizujícím způsobem. Ve velké míře dochází k opakování záběrů vyhořelého domu. Komentář o vlně emigrací je ale doprovázen záběry stigmatizujícími romskou komunitu (například polorozbořené domy, děti pobíhající na ulici a podobně).

⁸ Daný příklad je ukázkou mediálního požadavku trestní bezúhonnosti příslušníků romského etnika za každou cenu, viz oddíl 1.1.4 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v českých médiích

2.2.5 22. dubna

Kombinovaná zpráva z 22. dubna 2009 referuje především o prvních výsledcích vyšetřování žhářského útoku. „Hasiči potvrdili, že oheň někdo založil úmyslně.“ (ČT, 22. 4. 2009) Dále poskytuje informace o výkonu trestu otce popálené dívky, o stavu samotné dívky a také o situaci Romů v České republice podle výzkumu Evropské unie.

Na úvod moderátorka zmiňuje přetrvávající vážný zdravotní stav dívky a poté se příspěvek věnuje veřejné sbírce na pomoc rodině. V druhé polovině se zpráva soustředí na žádost o milost pro otce popálené Natálie podanou prezidentu Klausovi ministrem pro lidská práva a národnostní menšiny Michaelem Kocábem. Hovoří se také o další žádosti o milost, kterou chtějí matce pomoci sepsat zástupci romských sdružení.

Na závěr zprávy je zařazena informace o špatné situaci Romů v České republice. „Podle výzkumu Evropské Unie zažily diskriminaci dvě třetiny českých Romů.“ (ČT, 22. 4. 2009)

Ve zprávě je k dispozici pět synchronních výpovědí. Vybranými osobami jsou Petr Kúdela, mluvčí moravskoslezských hasičů, Miroslav Pech, mluvčí severomoravských policistů, Michael Kocáb, ministr pro lidská práva a národnostní menšiny, matka popálené Natálie Anna Siváková, matka otce Natálie Božena Bandurová. Telefonicky se vyjádřil Radim Ochvat, mluvčí prezidenta republiky.

Kúdela a Pech poskytli informace ke stavu vyšetřování. Na téma milosti pro otce hovoří iniciátor žádosti Michael Kocáb a také Anna Siváková a Božena Bandurová, tedy blízké osoby daného muže. Druhou stranu, tedy adresáta žádosti, zastupuje mluvčí prezidenta Radim Ochvat, který se k situaci vyjádřil telefonicky.

Na faktické, konkrétní a vysoce relevantní informace o stavu vyšetřování a veřejné sbírce navazuje materiál, který je opět věnovaný trestu otce Natálie. Žádost o milost je sice důležité zmínit, ale celé kauze otcova trestu je zase věnován příliš velký prostor. K bulvarizaci přispívá i zařazení poměrně emotivního příspěvku Anny Sivákové a otcovy matky.

Jak bylo zmíněno výše, na závěr zprávy bylo zařazeno sdělení, že situace Romů v České republice je špatná. Byť je žádoucí informovat o situaci romské menšiny v České republice, zde se jedná o nijak neanalyzované a z kontextu vytržené sdělení.

Co se týče obrazového pokrytí, opět se replikují záběry zničeného domu. Jeden ze záběrů ukazuje hračku na spáleništi, což má pravděpodobně za cíl vyvolat soucit. Nedochozí k žádným stigmatizujícím nebo stereotypizujícím zobrazením.

2.2.6 23. dubna

Kombinovaná zpráva ze dne 23. dubna 2009 se dotýká několika dílčích témat. Nejprve přináší aktualizované informace o uvěznění otce popálené dívky. Muži byl výkon trestu přerušen prezidentem Václavem Klausem. Zpráva se poté obrací ke stavu zraněné Natálie a soustředí se dále na informování o odměně za dopadení pachatele, kterou vypsaly romské organizace.

Hovoří se také o takzvané řetězové demonstraci, jež proběhne v několika městech, a o připravované sbírce na pomoc rodině. Další část zprávy se věnuje chystaným romským hlídkám ve Vítkově a upozorňuje, že romské hlídky vznikají i jinde. Zpráva také zmiňuje, že se vzrůstajícími aktivitami pravicových extremistů se zvyšuje počet emigrujících Romů. Právě romskou emigrací se zabývá zbytek příspěvku.

Co se týče synchronních výpovědí, k dispozici je vyjádření Anny Sivákové, jež se konečně mohla setkat se svým mužem, mluvčího prezidenta republiky Radima Ochvata, který mluví o okolnostech přerušení trestu, člena rady vlády pro romské záležitosti Cyrila Kokyho a dále vyjádření obyvatel obcí Volar a Vítkova, lékaře dětské JIP FN Ostrava Božka Trávníčka, signatáře výzvy DOST Ivana Veselého a starostky Volar Martiny Pospíšilové.

Zpráva přináší aktualizované informace o nejdůležitějších bodech kauzy. Přes jasnou fakticitu a přesnost většiny informací se zde ale nachází několik diskutabilních oblastí.

Při zmiňování takzvané řetězové demonstrace a připravované sbírce pro rodinu se objevují sdělení: „3. května chtějí Romové nejméně v patnácti městech protestovat.“ nebo „Romové připravují i sbírku na postiženou rodinu.“ (ČT, 23. 4. 2009) Zde se znovu uplatňuje princip zevšeobecňování. Opět se aplikuje pouze označení Romové, přitom se jistě nejedná o všechny Romy v České republice. Dalo by se namítnout, že se v rámci jazykové zkratky často uvádí například věta „Lidé připravují sbírku.“ apod., na druhou stranu takováto informace bývá často dále konkretizována. V daném případě je navíc více než pravděpodobné, že se protestů nebo sbírky budou účastnit i příslušníci majority.

Zpráva se také krátce zabývá situací v obci Volary, kde údajně emigrující Romové opouští své městské byty, aniž by je vrátili městu, a hrozí jim tak vzrůst dluhů za nájem. I toto sdělení považuji za irelevantní informaci a generalizaci, která opět může vést ke stigmatizaci.

Třetí problém se nachází v části, která se věnuje již dříve zmiňovaným romským hlídkám. Nejdříve komentář uvádí, že obyvatelé Vítkova mají strach a vytváří domobranu. Následuje synchron, ve kterém jeden z romských obyvatel Vítkova tvrdí: „Máme doma mačety a co se dá“ (ČT, 23. 4. 2009). Ihned poté sice přichází informace, že romští představitelé ozbrojenou formu hlídek odmítají (což potvrzuje i synchronní výpověď Cyrila Kokyho), přesto může výběr právě tohoto představitele a jeho výpovědi vést k rozšiřování stereotypizace.

V dané zprávě vizuální materiál plně neodpovídá mluvenému sdělení. A to zejména v posledních třiceti vteřinách příspěvku. Při synchronní výpovědi obyvatele Volar zabírá kamera zhruba dvě sekundy okno, popraskanou zeď a satelit. Jako pozadí při výpovědi starostky Volar byla vybrána skládka odpadu. Především jsou však v rámci informování o bytech, které opustili jejich majitelé, použity záběry pouze z jednoho bytu ve velice špatném stavu. Toto jsou příklady nevyvážené a neobjektivní prezentace, která konstruuje negativní obraz události, a ovlivňuje tak recipientovo vnímání dané situace.

Stereotypně jsou zobrazováni také samotní příslušníci romské menšiny. Kamera je ukazuje ve stigmatizujícím prostředí (například neuklizený prostor), s cigaretou

v ruce a podobně. Novináři velice často vybírají právě stigmatizující obrazové pokrytí, které přispívá ke stereotypizaci dané menšiny.

2.2.7 24. dubna

V kombinované zprávě z 24. dubna 2009 je definitivně potvrzeno, že požár způsobily zápalné lahve. Zpráva se dále zabývá aktuální situací postižené rodiny, návštěvou Michaela Kocába a jeho mluvčí Lejly Abbasové v nemocnici a přípravou policie na akci neonacistů v Krupce.

V příspěvku se mluví také o strachu příslušníků postižené rodiny z dalších útoků a znovu o sbírce pro rodinu. V další části se zpráva zabývá akcí pravicových extremistů v Krupce a reakcí místních Romů na tuto akci.

Prostor k vyjádření dostalo pět osob. Miroslav Pech, mluvčí policie severomoravského kraje potvrzuje, že do objektu byly vhozeny tři zápalné předměty, ale k obsahu hořlavé látky se nevyjadřuje. Ihned následuje výpověď otce Natálie, který popisuje útěk z hořícího objektu. K finanční pomoci rodině z vlastních zdrojů se vyjadřuje Michael Kocáb a jeho mluvčí Lejla Abbasová. Božena Bandurová, babička Natálie, mluví o strachu vnoučat z dalšího útoku.

Zpráva opět shrnuje všechny důležité body vývoje situace ve vítkovské kauze. Obsahuje i mírně irelevantní informace – například nákup ledničky pro rodinu. Neutrální fakta ale výrazně kombinuje s emotivně zabarveným materiálem spojeným s postiženou rodinou. Opět se uplatňují prvky zevšeobecnění a mírné stigmatizace - podobně jako v předchozí zprávě dochází ke stigmatizujícímu výběru vypovídající osoby z romské komunity a k její negativní prezentaci. Naopak ostatní mluvčí jsou prezentováni neutrálně. Jejich prostor k vyjádření je vymezen vyváženě.

Opět dochází k recyklaci obrazového materiálu, konkrétně záběrů vypáleného domu a podobně. I v této zprávě dochází ke stereotypnímu zobrazení příslušníků romské menšiny, podobně jako v příspěvku z předchozího dne.

2.2.8 25. dubna

Kombinovaná zpráva ze dne 25. dubna 2009 se věnuje setkání členů postižené rodiny v nemocnici. Informuje také o hmotné pomoci, kterou sesbíralo občanské sdružení Vzájemné soužití, a o sbírce, kterou pořádá obec Vítkov. Na závěr komentář připomíná, že policie by měla brzy zveřejnit povahu hořlaviny použité při útoku.

V příspěvku se synchronně na kameru vyjadřuje babička popálené dívky Vlasta Malá a ředitel občanského sdružení Kumar Wishwanathan. Malá vyjadřuje vděčnost za poskytnuté peníze, Wishwanathan vysvětluje původ darů.

Zpráva klade důraz na to, že rodina ztratila během útoku skoro všechno a popisuje pomoc, kterou lidé rodině poskytli. Presentaci daných informací charakterizuje větší míra emocí. Nachází se zde hodnotící slova („smutné setkání“) nebo zabarvené výrazy („sestřička dál bojuje o život“).

Co se týče synchronních výpovědí, emotivní slova Malé umožňují divákům více se ztotožnit se situací, zatímco Wishwanathan představuje konkrétní podobu dané sbírky. Ta pak není pro recipienty pouze nějakým pojmem, ale má reálné obrysy, což může potenciální dárce více motivovat.

Obrazový materiál je relevantní mluvenému sdělení, není nijak zaujatý nebo stigmatizující.

2.2.9 26. dubna

Kombinovaná zpráva odvysílaná dne 26. dubna 2009 není přímo zaměřena na vítkovskou kauzu, ale případ je zde uveden. Příspěvek se zabývá nárůstem extremismu v České republice. Vítkov je zmíněn pouze jednou. Zpráva popisuje takzvaný „extrémní“ týden pravicových radikálů, který začal pochodem v Ústí nad Labem a pak nejspíš pokračoval žhářským útokem na Vítkov, jak tvrdí komentář. Krátce se zde rekapituluje, jak byla rodina postižena, a uvádí se, že požár zapříčinily lahve s benzínem Natural 95. Neobjevují se zde žádné synchronní výpovědi související s vítkovskou kauzou.

Zpráva přináší stručné, rekapitulující fakta o vítkovské kauze a také jednu novou informaci o povaze hořlaviny použité při útoku.

Obrazový materiál je relevantní komentáři. Opakují se záběry domu a záběry z nemocnice.

2.2.10 28. dubna

Dne 28. Dubna 2009 je vítkovské kauze věnována pouze obrazová zpráva. Zpráva informuje, že kancelář prezidenta republiky neporušila tzv. náhubkový zákon, když publikovala jméno muže zraněného při žhářském útoku ve Vítkově. K uveřejnění jména došlo při informování rozhodnutí prezidenta o přerušení výkonu trestu, publikování ale v tomto konkrétním případě nebylo identifikací obětí trestného činu. Nenachází se zde žádné synchronní výpovědi.

Jedná se o krátkou, stručnou zprávu, jež přináší faktické, relevantní a neutrální informace. Opět se sice rozebírá kauza výkonu trestu otce, ale upozornění, že nedošlo k porušení zákona, je relevantní.

Obrazový materiál je relevantní mluvenému sdělení. Zahrnuje i dříve použité záběry, jakými je například hašení domu.

2.2.11 29. dubna

Kombinovaná zpráva z 29. dubna 2009 informuje o zdravotním stavu popálené Natálie. Stav dívky se po dlouhé době zlepšil. Dalším důležitým bodem je první setkání matky s dcerami od útoku.

Prostor k synchronní výpovědi má matka a primář dětské JIP Fakultní nemocnice Ostrava Michal Hladík. Hladík objasňuje momentální zdravotní stav Natálie, matka vyjadřuje své emoce ze setkání s dcerou.

Zpráva poskytuje především fakta o zdravotním stavu dívky včetně mnoha až příliš detailních informací. Například informuje, jaké procedury dívku v příštích dnech čekají a podobně. Redaktorka také uvádí, že pokud bude mít Natálie štěstí, stane se jedním z mála dětí v České republice, které přežily tak rozsáhlé popáleniny. Tady se mírně uplatňuje senzacechtivost, kdy se z postiženého dítěte vytváří jakási atrakce. Opět se používá zdrobnělina „Natálka“.

Záběry jsou relevantní mluvenému sdělení. Na začátku se zde nacházejí poměrně emotivní záběry setkání matky a dcer.

2.2.12 2. května

Ústředním tématem kombinované zprávy z 2. května 2009 není přímo vítkovská kauza, ale romské protesty proti pravicovému extremismu. Vítkov je zde ale také zmiňován.

Nejprve se o kauze hovoří v souvislosti s příčinami momentálních protestů proti extremismu. V druhé polovině zprávy se mluví o veřejné sbírce pro rodinu, kam lidé přispívají. Také se uvádí, že vybrané peníze se posílají na konto, které založil starosta Vítkova. Žádná osoba se přímo k vítkovské kauze synchronně nevyjadřuje.

V rámci malého množství materiálu souvisejícího s danou kauzou přináší zpráva věcné, relevantní fakta. Nejsou zde žádné příklady stereotypizace.

Záběry odpovídají popisovaným skutečnostem. Máme možnost vidět matku na nemocniční posteli, plačící matku, jak se vídá se svými dětmi a také popálenou Natálii v nemocnici. Záběry jsou mírně emotivní.

2.2.13 3. května

Stejně jako tomu bylo v případě 2. května, i kombinovaná zpráva z 3. května 2009 není zaměřena přímo na kauzu „Vítkovských žhářů“, ale na romskou demonstraci

ve Vítkově, tudíž s kauzou úzce souvisí. Na zprávu navazuje živý vstup ve formě krátké zprávy.

V první zprávě, která informuje o demonstracích proti extremismu v různých městech, bylo v souvislosti s vítkovskou kauzou uvedeno, že na olomoucké demonstraci vybírají Romové peníze pro popálenou dívku a že v Praze se lidé za Natálii pomodlili. Finanční sbírka je zmiňována i při informování o demonstraci v Plzni.

Ve zprávě se zmiňuje ředitel občanského sdružení Vzájemné soužití Kumar Wishwanathan, který demonstraci svolal a postižené rodině údajně pomáhá. Dále redaktorka uvádí, že za popálenou Natálku se pomodlila také olomoucká biskupka Církve československé husitské Jana Šilerová a že na náměstí dorazil i otec dívky Pavel Kudrik, který poděkoval za pomoc. Na konci je opět zmíněna peněžní sbírka rodině. Nenachází se zde žádné synchronní výpovědi.

Zpráva přináší faktické a relevantní informace. Značný prostor je věnován finanční sbírce pro rodinu. Aplikuje se zde kladně citově zabarvený výraz „holčička“ a „Natálka“.

Ve zprávě se lze opět setkat s generalizací, například ve větách typu: „Romové vybírají peníze.“ Jak už bylo uvedeno výše, nejde o všechny Romy, ale o účastníky demonstrace. Z opačného hlediska je také více než pravděpodobné, že do sbírky nepřispívali pouze Romové.

Záběry ve zprávě odpovídají mluvenému sdělení. Nenachází se zde žádné příklady stereotypizace. Co se ale týče živého vstupu, obrazový materiál není vždy relevantní sdělení redaktorky. Většina záběrů zobrazuje místo demonstrace, a to i když se hovoří o stavu Natálie.

2.2.14 11. května

Kombinovaná zpráva ze dne 11. května 2009 se zabývá opět výhradně vítkovskou kauzou. Klade důraz na hledání nového bydlení pro rodinu. Rekapituluje se

stav popálené dívky, opět je kladen důraz na peněžení sbírkou a část příspěvku je také věnována vyhořelému domu, který koupili němečtí občané.

Prostor k synchronnímu vyjádření na kameru dostal Radim Vícha, jednatel realitní kanceláře ve Vítkově, který hovoří na téma dostupných domů v obci. Na něj navazuje reakce matky, která tvrdí, že na dům nemají peníze, a otce, jenž si stěžuje, že úvěr rodině nikdo neposkytne. Tajemnice MÚ Vítkov Šárka Petrtýlová shrnuje, kolik přišlo do sbírky peněz, a starosta Vít Smolka hovoří na téma nových kupců vyhořelého domu.

Kvalita informací i forma jejich prezentace je v pořádku. Nepoužívá se zdobnělina „holčička“, ale batole. Zpráva ukazuje, že rodina bydlí pohromadě pouze ve dvou malých místnostech, pravděpodobně s cílem vyvolat u recipientů příslušné emoce. Na informování o peněžní sbírce je kladen příliš velký důraz.

Výpověď realitního jednatele Víchy je vysoce relevantní vzhledem k probíranému tématu. Možnost na ni reagovat dostali oba rodiče. Zastoupení obou stran, z nichž každý dostal zhruba stejný prostor je ukázkou vyváženosti. Výpověď matky je mírně emotivní.

Vizuální materiál odpovídá sdělení. Prezentace všech vypovídajících osob je neutrální. Prezentace rodinných členů nevyvolává žádné negativní konotace, oba rodiče jsou zobrazeni v neutrálním prostředí.

2.2.15 21. května

Kombinovaná zpráva z 21. května 2009 si klade za cíl především informovat o stavu popálené Natálie, která stále zůstává v nemocnici.

Detaily o transplantaci poskytuje primářka Popáleninového centra FN Ostrava Jarmila Tymonová, která v tomto příspěvku vystupuje několikrát. Další informace ke stavu Natálie podává primář dětské JIP FN Ostrava Michal Hladík. K dispozici jsou

také synchronní reakce matky na zdravotní stav a léčbu své dcery. Synchronně se na kameru celkově vyjadřují tři osoby.

Tento příspěvek je prakticky celý věnován stavu popálené dívky, nachází se zde proto velké množství detailních informací o její léčbě dívky a zdravotním stavu. Není relevantní detailně informovat o veškerých zdravotních komplikacích dítěte. Soukromí Natálie je značně porušováno. Opět zde dochází k uplatňování mírné senzacechtivosti a je zde patrná snaha vyvolat emoce v recipientech. Tento postup může vést k sekundární viktimizaci oběti.

Nevhodné množství faktických detailů o stavu Natálie poskytují i vypovídající lékaři. Reakcím matky je dán příliš velký prostor, její reakce se víceméně opakují. Opět se také užívá zdrobněliny dívčina jména. Příspěvek sice charakterizuje množství faktických informací, ale je zde publikováno příliš velké množství irelevantních detailních informací souvisejících s nezletilou Natálií.

Obrazový materiál naprosto koresponduje s mluveným sdělením, přesto detailní zobrazování popálené Natálie je v takové míře nevhodné. Velká část zprávy je pokryta záběry obvázané dívky v posteli, často z nadhledu, což ještě více umocňuje bezmocnost zobrazované osoby. Detailně je také snímán dívčin obličej.

2.2.16 29. května

Obrazová zpráva odvysílaná 29. května 2009 informuje o stržení domu, vážně poškozeného při žhářském útoku ve Vítkově. Zpráva také shrnuje základní fakta o události, především informuje, kdo byl zraněn. Není zde žádná synchronní výpověď.

Zpráva stručně rekapituluje základní fakta o případu a přináší nové relevantní informace, podané věcně a ve stručnosti. Obrazový materiál naprosto odpovídá mluvenému sdělení.

2.2.17 9. června

Obrazová zpráva z 9. května 2009 opět informuje o stavu popálené dvouleté Natálie. Její zdravotní stav se zhoršil, dívka byla diagnostikována otrava krve a bojuje o život.

Vzhledem k povaze zprávy zde není žádná synchronní výpověď.

Tato zpráva poskytuje faktické, relevantní a věcné informace o stavu dívky. Znovu byla užita zdrobnělina Natálie.

Necitlivé obrazové záběry opět zobrazují detaily dívčina obličeje při očividných zdravotních potížích.

2.2.18 13. června

Kombinovaná zpráva odvysílaná 13. června 2009 se zabývá dalším vývojem situace postižené rodiny. Natálie má narozeniny, ale pořad se nachází v kritickém stavu. Rodina se setkává s obtížemi při hledání nového bydlení. Na závěr příspěvku se uvádí, že pachatelé stále nebyli dopadeni.

Prostor k vyjádření dostali rodiče Natálie, zástupce primáře dětské JIP FN Ostrava Boris Trávníček a starosta obce Vítkov Pavel Smolka. Rodiče hovoří o smutném průběhu narozenin. Trávníček informuje o kritickém stavu děvčátka, Smolka vypovídá k tématu bydlení rodiny.

V této zprávě dochází k užití jak zdrobněliny Natálka, tak neutrální podoby vlastního jména Natálie. Při oznamování narozenin dívky se hovoří o přichystaném dortu, hračkách apod. Tyto atributy vytváří kontrast vize běžného života zdravého dítěte a zraněné dívky, je zde určitá snaha vyvolat ztotožnění se s příběhem dívky.

Ve zprávě se uvádí, že při hledání nového bytu se rodina setkala s negativními reakcemi potenciálních sousedů. Zpráva upozorňuje, že s rodinou přitom nebyly v místě bývalého bydlíště žádné problémy. Tato reakce je, na rozdíl od podobné informace uveřejněné v dubnu, oprávněná a žádoucí, protože reaguje na nepodložené negativní informace a snaží se v rámci vyváženosti přinést opačný pohled. Zpráva zde navíc

upozorňuje na to, že i přes absenci skutečného problému se soužitím je na rodinu nahlíženo se stereotypy. Presentace vypovídajících osob není nijak příznaková.

Záběry korespondují s komentářem. Opět jsou zde ale zobrazovány detaily obličeje hospitalizované Natálie. Informaci o pachatelích útoku z velké části doprovází záběry popálené dívky a plačící matky. Prostřednictvím vizuálního sdělení je tak situace prezentována s mnohem větším citovým zabarvením.

2.2.19 7. srpna

Živý vstup ze dne 7. srpna 2009 se zabývá tím probuzením Natálie z umělého spánku. Redaktorka shrnuje, jak probíhalo probuzení a poté vede rozhovor s ošetřující lékařkou Markétou Nowakovou v ostravské fakultní nemocnici. Ve studiu je doplněno, že policie zatím nemá stopu vedoucí k pachatelům či pachatelce žhářského útoku

Živý vstup přináší především faktické, odborné informace o aktuálním stavu dívky. Redaktorka ale také sdílí svůj pohled laika na probuzení dívky. Opět je použita zdobnělina „Natálka“. Neuplatňuje se přehnaně emotivní prezentace.

Obrazový materiál je relevantní mluvenému sdělení. Presentace aktérů je neutrální, nedochází ani k zobrazování příliš mnoha detailů dívky.

2.2.20 13. srpna

Dne 13. srpna 2009 se ve zpravodajství objevuje významná událost – policie zadržela dvanáct pravicových extremistů. Nejprve je odvysílán živý vstup redaktorky, která poskytuje další podrobnosti k případu. Redaktorka informuje, že bylo zadrženo dvanácti mužů mladšího věku, pocházejících pravděpodobně ze Šumperska až Opavska a inklinujících k extremismu, a že nebyla vznesena žádná obvinění.

Na něj navazuje zpráva rekapitulující události po žhářském útoku. Důraz je kladen na zranění a průběh léčení dvouleté Natálie, která se stala jakýmsi symbolem

případu. Hovoří se také o solidaritě lidí, o peněžní sbírce, problémech nalézt nové bydlení pro rodinu a o útocích neonacistů v minulosti.

V rámci živého vstupu je k dispozici synchronní výpověď mluvčí Policie ČR Moravskoslezského kraje Soni Štětínské, která potvrzuje zadržení osob. Telefonicky se k tématu vyjadřuje krajská státní zástupkyně Zlatuše Andělová. Upozorňuje, že nemůže podat více informací. V kombinované zprávě se nachází dvě synchronní výpovědi, a to Anny Sivákové a Pavla Kudrika.

Zpravodajství zaujímá seriózní přístup informování o událostech s přesně nepotvrzenými informacemi. O podezřelých se informuje citlivě, často se používají výrazy „údajně“ a podobně a nejsou vynášena žádná ukvapená prohlášení.

Kombinovaná zpráva má rekapitulující charakter. Víceméně slouží ke shrnutí všech důležitých bodů případu, opakují se už dříve odvysílané informace a přináší se aktualizovaná informace o novém bydlení pro rodinu. Informace jsou faktické a relevantní. Vyjadřující se osoby nejsou prezentovány příznakově, nenacházejí se zde ani žádné příklady stereotypizace.

Ve zprávě jsou použity především již mnohokrát opakovaně vysílané záběry, například vyhořelý dům nebo záběry z nemocnice.

2.2.21 Interpretace vyznění kauzy a shrnutí výsledků rozboru

Zpravodajství charakterizuje snaha o faktické, vyvážené a relevantní informace. Přesto došlo k několika prohřeškům. Příliš velká pozornost je věnována výkonu trestu Pavla Kudrika. Události této kauze věnují neadekvátně velký prostor vzhledem k její nízké relevanci k samotnému případu. To má pak za následek negativní vnímání Kudrika recipienty mediálního sdělení.

Příliš velká pozornost je věnována také Natálii, která se stala symbolem kauzy. Jednotlivé příspěvky poskytují příliš mnoho detailů o zdravotním stavu dívky. Natálie je často detailně snímána v choulostivých situacích (jedná se například o detailní záběry

popálenin, obličej apod.). Pro nezletilou dívku to může být v budoucnu zátěží – je zde riziko sekundární viktimizace. V rámci informování o vítkovské kauze se také hojně využívá zdrobnělin. Většinou se o popálené dívce hovoří jako o Natálce, ne Natálii.

Dochází také k častému opakování témat (zejména finanční sbírka pro rodinu) a záběrů (například vyhořelý dům, záběry z nemocnice). Zpravodajství se naopak příliš nezabývá analýzou příčin vzrůstajícího rasově motivovaného násilí. Informuje sice například o aktivitách radikálů, ale neuvádí jednotlivé aspekty do souvislostí, nepřináší dostatečný kontext a vykazuje sklon k povrchnosti. Recipienti pak nemají k dispozici dostatečný vhled do dané problematiky.

V průběhu referování o kauze nedošlo k výrazným posunům v prezentaci kauzy nebo jednotlivých aktérů. Výjimkou je prezentace Pavla Kudrika. Otec Natálie byl nejprve zobrazován negativně (jako pachatel trestného činu), což přesně odpovídá atributům připisovaným médií příslušníkům romské menšiny, poté pozitivně (jako například hrdina, který vyvedl rodinu z hořícího domu). I přes snahu o neutrální a vyváženou prezentaci jednotlivých aktérů, jsou zejména matka a babička často prezentovány pouze skrze své citové projevy.

Co se týče tematického posunu, zpočátku byl kladen důraz především na zdravotní a psychický stav rodinných příslušníků nebo peněžní sbírku, poté se zpravodajství orientovalo spíše na pokrývání protiromských akcí, zdravotní stav Natálie nebo potíže rodiny s hledáním bydlení.

Kauza je interpretována prostřednictvím velkého utrpení postižené rodiny. Ale právě fakt, že rodina a její situace byla neustále v enormním zájmu médií, může být do budoucna pro danou rodinu velice přitěžující. Kladení přehnaně velkého důrazu na zobrazování utrpení rodiny ubližuje jak samotné rodině, tak celkovému obrazu Romů.

Závěr

V teoretické části práce byl nejprve rozebrán mediální obraz romské menšiny s důrazem na stereotypizaci této menšiny jak v českých médiích, tak i v médiích vybraných cizích zemí. Z daného vyplynulo, že média skutečně výraznou měrou přispívají ke stereotypizaci romské menšiny. Důvodem je mimo jiné tržní tlak, konkurence, nedostatečné vyškolení novinářů, nástup nových technologií či zvyšující se bulvarizace mediálních sdělení a potřeba takzvaně „prodejných“ témat. Na etnické menšiny je navíc stále nahlíženo jako na symbol jakési hrozby.

V českých médiích jsou Romové většinou spojováni s tématy, jako je konflikt, kriminalita či sociální problémy. Příslušníci romské menšiny jsou často prezentováni jako „ti druzí“ v antagonistické pozici vzhledem k majoritní skupině. Etnicita je zmiňována v nadměrné míře a v irelevantních případech. Příčin nevhodné prezentace příslušníků romské menšiny je více, přední místo ale zaujímá nezájem novinářů o romskou problematiku, nedostatečné kompetence nebo časové možnosti redaktorů a editorů, a především nezájem proniknout k podstatě problému a přistupovat k dané problematice citlivě a uváženě. Situace na Slovensku a v Maďarsku je podobná.

Teoretická část práce se dále zabývala popisem metod výzkumu mediálních obsahů, a to konkrétně metodou analýzy objektivity a jejího porušování a metodou obrazové analýzy, ze kterých jsem v praktické části své práce vycházela. Analýza objektivity a jejího porušování se zabývá konceptem objektivit sdělení prostřednictvím zkoumání informační kvality sdělení a formy prezentace informací, jejich pravdivosti, relevance, vyváženosti apod. Obrazová analýza se zaměřuje zejména na relevanci obrazu a textu a na způsob prezentace jednotlivých události nebo aktérů.

Cíl práce, tedy podat kvantitativní výčet příspěvků včetně jejich žánrové typologie a zanalyzovat daný materiál z hlediska kvality informací a formy jejich prezentace, prezentace samotné kauzy a jednotlivých aktérů a obrazového pokrytí, byl dosažen.

Celkový počet příspěvků týkajících se kauzy „Vítkovských žhářů“ odvysílaných v hlavní zpravodajské relaci České televize Události v období od 19. dubna do 13. srpna

2009 činí dvacet šest. Nejvíce příspěvků bylo publikováno v dubnu (čtrnáct), dále v květnu (sedm), v srpnu (tři) a nakonec v červnu (dva). V červenci nebyl odvysílán žádný příspěvek související s danou kauzou. Co se týče žánrové typologie, převažují kombinované zprávy (šestnáct), dále živé vstupy (sedm) a nejméně zastoupeny jsou obrazové zprávy (tři).

Zpravodajství charakterizuje velká míra faktických informací, přesto zde docházelo k určitým nedostatkům, zejména co se týče relevance a vyváženosti. Prostor věnovaný výkonu trestu Pavla Kudrika je neadekvátní, a to z důvodu nízké relevance této kauzy k samotnému případu. Automatické spojení Kudrika s kriminálním činem vede k negativní prezentaci muže a přispívá k dalšímu upevňování stereotypizace. Příliš velká pozornost je zaměřena také na malou Natálii. Zpravodajství poskytuje nepřiměřené množství detailů o zdravotním stavu dívky a ukazuje příliš detailní záběry jejich zranění a obličeje. Hrozí zde sekundární viktimizace.

Zástupci rodiny jsou ale ve většině případů zobrazováni v neutrálním prostředí, výjimkou je synchronní výpověď Miroslava Siváka. Co se týče prezentace jednotlivých aktérů, je zde snaha o neutrální a vyvážené zobrazování, příkladem nevhodné prezentace je ale výše zmiňovaná kauza výkonu trestu Pavla Kudrika a také kladně citově zabarvené zobrazování rodiny se snahou vyvolat soucit mezi recipienty (časté publikování emotivních reakcí matky, babičky apod.). Zejména Anna Siváková je prezentována většinou pouze prostřednictvím svých emocionálních projevů.

Co se týče tematické struktury, dochází zejména k neustálému opakování tématu finanční sbírky pro rodinu a také k časté recyklaci záběrů. Zpočátku byl kladen důraz především na zdravotní a psychický stav rodinných příslušníků nebo na danou peněžní sbírku, poté se příspěvky orientovaly spíše na informování o akcích radikálů, zdravotním stavu Natálie nebo potížích rodiny s hledáním bydlení. Kauza je interpretována především z hlediska enormního utrpení postižené rodiny. Ale kladení příliš velkého důrazu na zobrazování utrpení rodiny může v budoucnu přitížit jak samotné rodině, tak obrazu romské minority obecně.

Naopak zpravodajství se vůbec nevěnuje analýze skutečných příčin rasového násilí, což může mít za následek nedostatečné pochopení dané problematiky recipienty a její následné zkreslené vnímání.

Hypotéza zněla, že Romové jsou v daných příspěvcích stereotypizováni. Tato hypotéza byla potvrzena. Zpravodajství sice v rámci referování o kauze „Vítkovských žhářů“ neaplikuje prvoplánovou stereotypizaci romské menšiny, na druhou stranu ale ke stereotypizujícím a stigmatizujícím postupům při zobrazování Romů dochází. Především se novináři dopouští zevšeobecňování. Romové jsou nazíráni jako homogenní skupina. Téměř vždy se užívá generalizujícího označení skupiny („Romové“), jako kdyby byli Romové v antagonistické pozici vzhledem k ostatním lidem.⁹ Teoretické poznatky o stereotypizaci Romů tedy byly také potvrzeny.

Ke stereotypizaci dochází hojně i v rámci obrazového pokrytí. Příslušníci romské menšiny jsou často zobrazováni pouze v jednom určitém typu prostředí (ghetta, nepořádek). Pro synchronní výpovědi jsou často vybíráni osoby z nižších sociálních vrstev, které pak recipienti zpravodajství pokládají za typické zástupce dané etnické skupiny. Toto se netýká vybraných romských představitelů.

Stereotypizace se aplikuje především u anonymních zobrazovaných nebo zpovídaných aktérů. Samotní členové postižené rodiny však příliš stereotypizováni nejsou. Zpravodajství se naopak snaží vymezovat vůči předsudkům, se kterými je na rodinu, například při hledání nového bydlení, nahlíženo. To pouze potvrzuje, že důvodem stereotypního zobrazování Romů není cílená manipulace s veřejností. Spíše se jedná o neznalost problematiky referování o etnických menšinách a nesprávné zacházení s citlivými tématy.

⁹ Viz problematika „my“ a „oni“ v oddílu 1.1.4 Mediální obraz a stereotypizace romské menšiny v českých médiích

Summary

Altogether, there were broadcasted twenty six news items related to the 'Vítkov Arsonists' case in the determined news programme and time period. Most of them were broadcasted in April (fourteen), then in May (seven), in August (three) and in June (two), while the reports prevailed. The arson attack news coverage aimed at providing factual information and objective presentation, yet there were some violations of relevance and balance in particular. Too much attention was paid to the case of Pavel Kudrik's imprisonment. Also, Natálie was portrayed too closely and inadequately. The family members, especially women, were presented mainly by means of their emotional expressions. Some topics were covered repeatedly, for example the fund-raising for the affected family. Furthermore, the news coverage did not pay any attention to the analysis of the causes of hate crime. Roma minority is portrayed with stereotypes, but it applies more to the people presented in the news interviews or visual coverage than to members of the affected family. The Roma people were often displayed in stigmatising environment, they were referred to as a homogenous group and the journalists chose representatives from lower social classes. The visual representation of Roma minority was also stereotyping.

Použitá literatura

ALLPORT, Gordon W., 2004. *O povaze předsudků*. V českém jazyce vyd. 1. Praha: PROSTOR, 574 s. ISBN 80-7260-125-3.

COTTLE, Simon, 2000. *Ethnic minorities and the media*. Buckingham: Open Univeristy Press, 251 s. ISBN 0-335-20270-5.

GÁL, Evžen. 2003. Romové v maďarském tisku: "Případy" Kétegyháza a Tura. In: HOMOLÁČ, J., K. KARHANOVÁ a J. NEKVAPIL, eds. *Obraz Romů v středoevropských masmédiích po roce 1989*. Praha, s. 167-189. Dostupné také z: http://ulug.ff.cuni.cz/projekty/romove/obraz_romu.pdf

HALL, Stuart, 2003. *Representation: cultural representations and signifying practices*. Repr. London: Open University Press, 400 s. ISBN 07-619-5432-5.

HOMOLÁČ, Jiří. 2003. Jedna podoba mediálního diskursu o Romech. In: HOMOLÁČ, J., K. KARHANOVÁ a J. NEKVAPIL, eds. *Obraz Romů v středoevropských masmédiích po roce 1989*. Praha, s. 63-80. Dostupné také z: http://ulug.ff.cuni.cz/projekty/romove/obraz_romu.pdf

HOMOLÁČ, Jiří a Kamila KARHANOVÁ, 2003. Protěžují novináři Romy?. In: POSPÍŠIL, F., M. ŠIMÁČEK a L. VOCHOVCOVÁ, eds. *Očernění: Etnické stereotypy v médiích*. Vydání první. Praha: Člověk v tísní, společnost při ČT – o. p. s., s. 6-10. Dostupné také z: <http://www.infoservis.net/down/ocerneni-kor03.pdf>

KALIBOVÁ, Klára, 2011. *Násilí z nenávisti, rasismus a média: jak nepsat černobíle o barevném světě*. Vyd. 1. Praha: In IUSTITIA, 67 s. ISBN 978-80-260-0097-6.

KARHANOVÁ, Kamila. 2003. Respekt: Jiná podoba mediálního diskursu o Romech. In: HOMOLÁČ, J., K. KARHANOVÁ a J. NEKVAPIL, eds. *Obraz Romů v středoevropských masmédiích po roce 1989*. Praha, s. 123-148. Dostupné také z: http://ulug.ff.cuni.cz/projekty/romove/obraz_romu.pdf

KLEKOVÁ, Silvie, 2003. Stereotypy v nás i jinde. In: POSPÍŠIL, F., M. ŠIMÁČEK a L. VOCHOVCOVÁ, eds. *Očernění: Etnické stereotypy v médiích*. Vydání první. Praha: Člověk v tísní, společnost při ČT – o. p. s., s. 17-19. Dostupné také z: <http://www.infoservis.net/down/ocerneni-kor03.pdf>

KONTRA, Martin, 2003. Editoři a téma menšin. In: POSPÍŠIL, F., M. ŠIMÁČEK a L. VOCHOVCOVÁ, eds. *Očernění: Etnické stereotypy v médiích*. Vydání první. Praha: Člověk v tísní, společnost při ČT – o. p. s., s. 20-22. Dostupné také z: <http://www.infoservis.net/down/ocerneni-kor03.pdf>

LOKŠÍK, Martin, 2005. Televizní zpráva a televizní zpravodajství. In: OSVALDOVÁ, B. a kol. *Zpravodajství v médiích*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum, 155 s. ISBN 80-246-0248-2.

ONDREJOVIČ, Slavo. 2003. Média na Slovensku o Rómoch: Prípád Polichno. In: HOMOLÁČ, J., K. KARHANOVÁ a J. NEKVAPIL, eds. *Obráz Romů v středoevropských masmédiích po roce 1989*. Praha, s. 149-166. Dostupné také z: http://ulug.ff.cuni.cz/projekty/romove/obraz_romu.pdf

PICKERING, Michael, 2001. *Stereotyping: the Politics of Representation*. 1st ed. New York: Palgrave. 246 s. ISBN 0-333-77210-5.

REIFOVÁ, Irena, 2004. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 327 s. ISBN 80-717-8926-7.

SEDLÁKOVÁ, Renáta, 2007. *Obráz Romů v televizním zpravodajství - příklad mediální konstrukce reality*. Brno. Disertační práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Katedra sociologie. Vedoucí disertační práce PhDr. Jaromír Volek, Ph.D. Dostupné také z: http://is.muni.cz/th/20353/fss_d/Dizertace_Sedlakova.pdf

SCHULZ, W., H. SCHERER, L. HAGEN, I. REIFOVÁ a J. KONČELÍK, 2004. *Analýza obsahu mediálních sdělení: příčiny a předpoklady utváření moderních evropských národů*. 2., přeprac. vyd. Překlad Barbara Köpplová. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 149 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze, 2. ISBN 80-246-0827-8.

ŠIMÁČEK, Martin, 2003. Dvě stě tisíc lidí s jediným společným mediálním obrazem. In: POSPÍŠIL, F., M. ŠIMÁČEK a L. VOCHOVCOVÁ, eds. *Očernění: Etnické stereotypy v médiích*. Vydání první. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT – o. p. s., s. 5. Dostupné také z: <http://www.infoservis.net/down/ocerneni-kor03.pdf>

ŠMÍD, Milan, 1996. *Stručný slovník elektronických médií*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 57 s. ISBN 80-718-4142-0.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ, 2010. *Metody výzkumu médií*. Vyd. 1. Praha: Portál, 293 s. ISBN 978-807-3676-834.

TUREK, Pavel, 2003. Osobní vklad redaktorů – odpovědnost k jazyku. In: POSPÍŠIL, F., M. ŠIMÁČEK a L. VOCHOVCOVÁ, eds. *Očernění: Etnické stereotypy v médiích*. Vydání první. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT – o. p. s., s. 16. Dostupné také z: <http://www.infoservis.net/down/ocerneni-kor03.pdf>

VÁCLAVÍK, David, 2003. O psaní a čtení stereotypů aneb Jak přistupujeme k informacím o cizincích a etnických menšinách. In: POSPÍŠIL, F., M. ŠIMÁČEK a L. VOCHOVCOVÁ, eds. *Očernění: Etnické stereotypy v médiích*. Vydání první. Praha: Člověk v tísni, společnost při ČT – o. p. s., s. 25-27. Dostupné také z: <http://www.infoservis.net/down/ocerneni-kor03.pdf>

VAN DIJK, Teun A., 1991. *Racism and the Press*. 1st ed. London: Routledge, 276 s. ISBN 0-415-04733-1.

VEIS, Jaroslav, 2003. Nastolování témat: O čem a proč (se píše v novinách a natáčí v rozhlase a v televizi). In: POSPÍŠIL, F., M. ŠIMÁČEK a L. VOCHOVCOVÁ, eds. *Očernění: Etnické stereotypy v médiích*. Vydání první. Praha: Člověk v tísni, společnost

při ČT – o. p. s., s. 11-12. Dostupné také z: <http://www.infoservis.net/down/ocerneni-kor03.pdf>

Internetové zdroje

BERNÁTH, Gábor a Vera MESSING. Seen from Afar: Roma in the Hungarian Media. *Errc.org* [online]. 1999 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.errc.org/cikk.php?cikk=1168>

DŽENO. Analýza mediální prezentace romské problematiky [online]. Praha: Dženo, 2003 [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: http://www.dzeno.cz/docs/MEDIA_CZ.doc

FENYVESI, István. "Citizens! Watch out! There are Gypsies in the passenger section" - Roma in the Ukrainian media. *Errc.org* [online]. 1999 [cit. 2012-05-10]. Dostupné z: <http://www.errc.org/cikk.php?cikk=1174>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Problematika extremismu na území ČR v roce 2009 [online]. 2009 [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/extrem-leden-zari-2009-pdf.aspx

ZELENÝ, Petr. Dovolání žhářů z Vítkova leží u Nejvyššího soudu, chtějí nižší tresty. *IDnes.cz* [online]. 2011 [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/dovolani-zharu-z-vitkova-lezi-u-nejvyssiho-soudu-chteji-nizsi-tresty-leo-/krimi.aspx?c=A110728_155228_krimi_zep

Udalosti. TV, ČT 1, 19. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100419/>

Udalosti. TV, ČT 1, 22. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100422/>

Udalosti. TV, ČT 1, 23. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100423/>

Použité materiály

Udalosti. TV, ČT 1, 19. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100419/>

Události. TV, ČT 1, 20. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100420/>

Události. TV, ČT 1, 21. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100421/>

Události. TV, ČT 1, 22. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100422/>

Události. TV, ČT 1, 23. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100423/>

Události. TV, ČT 1, 24. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100424/>

Události. TV, ČT 1, 25. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100425/>

Události. TV, ČT 1, 26. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100426/>

Události. TV, ČT 1, 27. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100427/>

Události. TV, ČT 1, 28. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100428/>

Události. TV, ČT 1, 29. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100429/>

Události. TV, ČT 1, 30. dubna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100430/>

Události. TV, ČT 1, 1. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100501/>

Události. TV, ČT 1, 2. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100502/>

Události. TV, ČT 1, 3. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100503/>

Události. TV, ČT 1, 4. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100504/>

Události. TV, ČT 1, 5. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100505/>

Události. TV, ČT 1, 6. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100506/>

Události. TV, ČT 1, 7. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100507/>

Události. TV, ČT 1, 8. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100508/>

Události. TV, ČT 1, 9. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100509/>

Události. TV, ČT 1, 10. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100510/>

Události. TV, ČT 1, 11. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100511/>

Události. TV, ČT 1, 12. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100512/>

Události. TV, ČT 1, 13. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100513/>

Události. TV, ČT 1, 14. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100514/>

Události. TV, ČT 1, 15. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100515/>

Události. TV, ČT 1, 16. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100516/>

Události. TV, ČT 1, 17. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100517/>

Události. TV, ČT 1, 18. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100518/>

Události. TV, ČT 1, 19. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100519/>

Události. TV, ČT 1, 20. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100520/>

Události. TV, ČT 1, 21. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100521/>

Události. TV, ČT 1, 22. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100522/>

Události. TV, ČT 1, 23. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100523/>

Události. TV, ČT 1, 24. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100524/>

Události. TV, ČT 1, 25. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100525/>

Události. TV, ČT 1, 26. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100526/>

Události. TV, ČT 1, 27. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100527/>

Události. TV, ČT 1, 28. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100528/>

Události. TV, ČT 1, 29. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100529/>

Události. TV, ČT 1, 30. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100530/>

Události. TV, ČT 1, 31. května 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100531/>

Události. TV, ČT 1, 1. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100601/>

Události. TV, ČT 1, 2. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100602/>

Události. TV, ČT 1, 3. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100603/>

Události. TV, ČT 1, 4. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100604/>

Události. TV, ČT 1, 5. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100605/>

Události. TV, ČT 1, 6. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100606/>

Události. TV, ČT 1, 7. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100607/>

Události. TV, ČT 1, 8. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100608/>

Události. TV, ČT 1, 9. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100609/>

Události. TV, ČT 1, 10. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100610/>

Události. TV, ČT 1, 11. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100611/>

Události. TV, ČT 1, 12. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100612/>

Události. TV, ČT 1, 13. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100613/>

Události. TV, ČT 1, 14. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100614/>

Události. TV, ČT 1, 15. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100615/>

Události. TV, ČT 1, 16. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100616/>

Události. TV, ČT 1, 17. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100617/>

Události. TV, ČT 1, 18. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100618/>

Události. TV, ČT 1, 19. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100619/>

Události. TV, ČT 1, 20. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100620/>

Události. TV, ČT 1, 21. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100621/>

Události. TV, ČT 1, 22. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100622/>

Události. TV, ČT 1, 23. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100623/>

Události. TV, ČT 1, 24. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100624/>

Události. TV, ČT 1, 25. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100625/>

Události. TV, ČT 1, 26. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100626/>

Události. TV, ČT 1, 27. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100627/>

Události. TV, ČT 1, 28. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100628/>

Události. TV, ČT 1, 29. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100629/>

Události. TV, ČT 1, 30. června 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100630/>

Události. TV, ČT 1, 1. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100701/>

Události. TV, ČT 1, 2. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100702/>

Události. TV, ČT 1, 3. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100703/>

Události. TV, ČT 1, 4. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100704/>

Události. TV, ČT 1, 5. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100705/>

Události. TV, ČT 1, 6. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100706/>

Události. TV, ČT 1, 7. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100707/>

Události. TV, ČT 1, 8. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100708/>

Události. TV, ČT 1, 9. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100709/>

Události. TV, ČT 1, 10. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100710/>

Události. TV, ČT 1, 11. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100711/>

Události. TV, ČT 1, 12. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100712/>

Události. TV, ČT 1, 13. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100713/>

Události. TV, ČT 1, 14. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100714/>

Události. TV, ČT 1, 15. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100715/>

Události. TV, ČT 1, 16. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100716/>

Události. TV, ČT 1, 17. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100717/>

Události. TV, ČT 1, 18. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100718/>

Události. TV, ČT 1, 19. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100719/>

Události. TV, ČT 1, 20. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100720/>

Události. TV, ČT 1, 21. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100721/>

Události. TV, ČT 1, 22. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100722/>

Události. TV, ČT 1, 23. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100723/>

Události. TV, ČT 1, 24. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100724/>

Události. TV, ČT 1, 25. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100725/>

Události. TV, ČT 1, 26. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100726/>

Události. TV, ČT 1, 27. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100727/>

Události. TV, ČT 1, 28. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100728/>

Události. TV, ČT 1, 29. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100729/>

Události. TV, ČT 1, 30. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100730/>

Události. TV, ČT 1, 31. července 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100731/>

Události. TV, ČT 1, 1. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100801/>

Události. TV, ČT 1, 2. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100802/>

Události. TV, ČT 1, 3. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100803/>

Události. TV, ČT 1, 4. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100804/>

Události. TV, ČT 1, 5. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100805/>

Události. TV, ČT 1, 6. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100806/>

Události. TV, ČT 1, 7. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100807/>

Události. TV, ČT 1, 8. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100708/>

Události. TV, ČT 1, 9. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100709/>

Události. TV, ČT 1, 10. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100810/>

Události. TV, ČT 1, 11. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100811/>

Události. TV, ČT 1, 12. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100812/>

Události. TV, ČT 1, 13. srpna 2009, 19:00. Dostupné také z:
<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/209411000100813/>